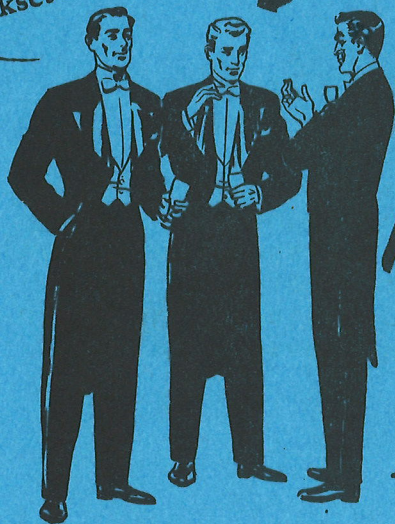

"Meidän tyttöillä on
sentään kauneimmat
hiukset . . ."

Asiasana ¹/₈₂

Toimituksen osoite:
Nekalantie 52 C 3
33800 Tampere 80

Parhaita lehtiä Asiasana 1/82 9. vsk.

Kirjastotieteen ja informatiikan
opiskelijoiden ainejärjestö UDK
ry:n äänenkannattaja

Vuosikerta 40 mk
Irtonumero 3 mk

Painopaikka: Domus-Offset Oy
Tampere 1982

ISSN 0356-0139

Sisälmykset

Hallituksen palsta	3
Vereksiä voimia	4
Nainen vaietkoon?	8
Erään arvostelun arvosteluky- vyttömyyden johdosta	12
Doris Lessing - elämä ja teok- set	15
Tämä on homman nimi	18
Sakotuksen perimmäinen olemus	22
Me ei olla ihan tavallisia banaaneja	24
Dr. Jacob M. Berger	26
Näyteikkuna	28
Knallelandin retkeltä	30
Artikkeliseurannan satoa	32
Ajantappolista	35

Tutkintovaatimuksista puhutaan taas 11. ja laitoskokouksessa 18. tätä kuuta. Laitoskokous järjestetään, jotta opiskelijatkin saisivat äänensä kuuluviin. Nyt on tilaisuus yrittää muuttaa puheet turhista harjoituksista ja liian monista kirjatenteistä teoiksi eli mielekkäiksi tutkintovaatimuksiksi.

Kannattaisi selvittää totuus tutkintovaatimuksista, ovatko ne todella tulleet entistä työläämmiksi viime vuosina. Vai turhauttaako sisältö?

Ennen varsinaista laitoskokousta opetusta kokoonnutaan pohtimaan 11. päivä klo 16 opiskelija-huoneessa.

Tilaisuutta ^{ei}ole syytä jättää käyttämättä, tuskinpa kenenkään mielestä tutkintovaatimuksemme ovat valmiit.

L. V.

TOIMITUS:

Juha Hakala
Auli Kaartinen
Riitta Kärki
Irja Peltonen
Elina Rauhala
Liisa Vesanto (vastaava)
Petri Vestelin
Memu Viljakainen (UDK:n
kelmuvastaava)

Maailman huimapäisimmät reportterit

Hallituksen palsta 3

OPISKELU - RAUHA - TASA-ARVO

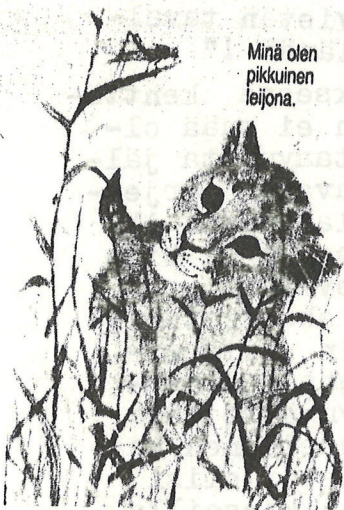
Älkää peljätkö, sillä ei Asiasana ole muuttunut Akkaväeksi, vaikka feministisika kirjoittaakin ihan ensilehdelle. Kyse on vain siitä, että vasta vähän aikaa sitten tittelinsä saanut tasa-arvon vastaava sai kunnian ensimmäiseksi täyttää puheenjohtajan palstan tilalle vaihdetun hallituksen palstan.

Moni mahtaa ihmetellä, mikä se semmoinen tasa-arvon vastaava oikein on. Tasa-arvon jaosto perustettiin, koska UDK-laisten piirissä on ilmennyt jonkin verran kiinnostusta ko. asiaan ja koska halutaan tehdä jotakin myös tasa-arvon hyväksi. Mitä tämä tekeminen sitten on, se on vielä vähän epäselvää, mutta vastaavana yritän ainakin tiedottaa mahdollisimman paljon, mikä merkitsee etupäässä lehtikirjoittelua. Tarkoitus on myös perustaa jaoston oma keskustelupiiri, jossa luetaan alan kirjallisuutta ja puhutaan siitä sekä kunkin omista näkemyksistä/kokemuksista. Piiri voisi olla jonkinlainen opintopiirin, tiedostusryhmän ja kirjallisuuspiirin risteytys.

Siis kaikki, tervetuloa keskustelupiiriin, josta tiedotetaan ilmoitustaululla lähiaikoina. Lisäksi muistutettakoon, että ideat ja ehdotukset ovat tervetulleita: kertokaa, mitä haluatte tasa-arvon jaostossa tehtävän.

Tasa-arvo ei ole tärkein asia maailmassa, mutta se on tärkeimpien joukossa. Minulle olisi sopinut mainiosti, että rauhanjaostosta olisi tehty rauhan ja tasa-arvon jaosto, sillä nämä asiat ovat hyvinkin lähellä toisiaan. Mutta hallitukseen tuli ihmisiä sen verran, että mikään ei estänyt uusien jaostojen perustamista (huom. myös kv-jaosto). Sen sijaan erilliset jaostot voivat toimia yhteistyössä, se lienee jopa suotavaa. Niinpä tasa-arvon vastaava yrittää pistää näppinsä joka paikkaan ja käsitellä esim. rauhanasiaa ja opintojamme + työtämme omasta näkökulmastaan (se on se pahamaineinen naisnäkökulma).

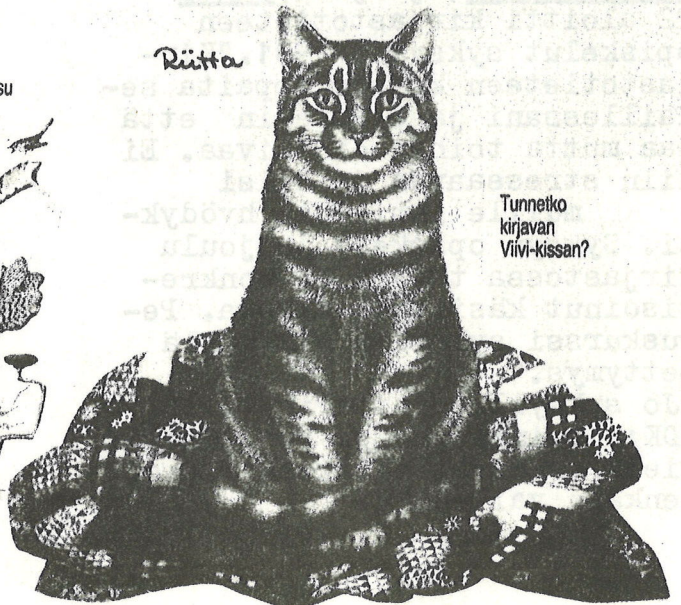
Tässä tasa-arvotouhussa tulee joskus uskon puute. Mikään ei tunnu johtavan mihinkään, keinoja on vaikea löytää, tämän maailman sotimisten ja rotusorron keskellä omat tavoitteet eivät näytä edes oikeutetuilta. Mutta kuitenkin - eikö kaikki toiminta, joka tähtää siihen, että kaikilla ihmisillä olisi hyvä olla, ole tärkeää?

Minä olen
pikkuinen
leijona.

Narraava norsu

Riitta

Tunnetko
kirjavan
Viivi-kissan?

VEREKSIÄ VOIMIA

UDK:n hallituksessa on 10 jäsentä ja puheenjohtaja Memu Viljakainen. Jäseniä on 1 enemmän kuin viime vuonna. Vanhoina jäivät mukaan opintovastaava Juha Hakala, tiedotusvastaava Auli Kaartinen, tasa-arvovastaava Riitta Kärki ja taloudenhoitaja Tuija Ranni ja Memukin on 3:ta kautta. Tässä jutussa ei kerrota heistä vaan niistä kuudesta muusta jotka uskalsivat UDK:n hallitukseen uusina.

Yhteistä heille on UDK ja kirjastotieteen ja informatiikan opiskelu kaikki ovat myös syntyneet syyspuolella (heinä-joulukuu) ja yhteistä on myös huoli maailman rauhasta, maailmasta. Muutakin voi olla mutta se ei selvinnyt haastattelussa. Haastattelu tehtiin tiistaina 2.2.82 Attilan kuudennen kerroksen huoneessa 640.

MAARIT LASKU(oja-joki)JÄRVI

22 aloitti kirjastotieteen opiskelut syksyllä 1981. "Kirjastotieteen keksin oppaita seilaillessani ja ajattelin että jaa mutta toihan ois kivaa. Ei niin stressaavaa ja olisi muille ihmisille hyödyksi. Syksyn opiskelu ja joulukirjastossa töissä on konkretisoinut käsitystä alasta. Peruskurssi syksyllä oli kyllä pettymys."

"Jo syksyllä ajattelin tulla UDK:n toimintaan ja kun tutorit vielä sanoivat ettei se ole ollenkaan vaikeaa".

Maarit harrastaa lukemista.

"Syksyllä oli paljon aikaa lueskella kun ei ollut liikaa opiskelua. Muuten vietän tavallista hiljaista elämää !"

Maarit on hallituksessa kenttävastaava siksi kun ei enää ollut muutakaan vastaavuutta jäljellä. Kenttävastaavahan järjestää joka kevät tilaisuuden Aytöiminnasta, sellainen on siis tulossa tänäkin keväänä.

"Suomalaiset ovat ahdaskatseisia välittävät vain siitä miten saada lisää rahaa ja nahkasohva... Olisi ymmärrettävä että jatkuva taloudellinen kasvu ei ole mahdollista, olisi tasattava. Maailman kansoille.

"Tampereella ovat opiskelijat aktiivisempia. Tämä käsitys voi johtua myös siitä että Helsingissä olin humanistisessa tiedekunnassa. Siellä kaikki halusivat opettajiksi mahdollisimman nopeasti. Tai oikeastaan Tampereella ollaan passiivisia toisella tavalla. Hesassa ei ollut tarjolla mitään toimintaa, täällä on, mutta on kummallista ettei silti halua osallistua".
 "Hesassa ainejärjestö toiminta oli klikkiytynyt. Ensimmäisessä kokouksessa jo pelästyi niin ettei enää halunnut mukaan. Osakuntatoiminta oli kylläkin hyvää."
 "Eilen TV:stä tuli Zorbas, siinä on teemana, oppiiko kirjoista elämää. Ei opi. Sen haluan sanoa kirjastotieteilijöille."

"UOK:n tärkein tehtävä on opetuksen vaikuttaminen, laitoksen asiat".
 Jokaiselle esitettiin yksi yhteinen kysymys: Mikä kirja, elokuva yms. on satuttanut sinua viime aikoina niin, että haluaisit suositella sitä muillekin?
 Maarit: Christer Kihlmanin Kaikki minun lapseni.
 Maarit on kotoisin Somerolta (siis jostain pohjoisesta)

ELINA RAUHALA 24 kotoisin Tammelasta Forssan läheltä.
 "Opiskelin ensin Jyväskylässä suomea, ranskaa, kansatiedettä. Täällä olisi tarkoituksena laudatur kirjastotieteestä".
 Suomen kielen opiskelustani kysyttiin: Miksi pitää opiskella suomea, osaahan sitä muutenkin? Nyt kun opiskelen kirjastotiedettä kysytään: ei kai sitä tarvitse yliopistossa opiskella osaahan ne työt muutenkin? Ihmettelen vaan, mitä sitten tarvitsee opiskella???

ANNIKA LEMOLA 21 opiskeli ensin Helsingissä suomen kieltä ja yleistä kirjallisuustiedettä vuoden. "Ajattelin että ne olisivat hyviä sivuaineita. Olen kotoisin Hesasta ja halusin pysyä siellä mahdollisimman kauan. Helsinkiin on ikävä. Vaikka täällä onkin parempi ratsastuskoulu".
 Annika harrastaa ratsastusta. "se on rankkaa urheilua, vahvistaa selkää, vatsalihaksia, pohkeita ja vaatii tasapainoa. Ratsastus kehittää myös itsehallintaa. Talleilla voi viettää aikaansa muutenkin. Siellä tapaa tuttuja."
 "Hallituksessa olen rauhanvastaava, se on mielenkiintoisin vastaavuus. Helsingissä toimin punaisessa ristissä. Kerättiin rahaa tankkiin. Kehitysmaille."

ANNA-MARI

ANNIKA

Elina neuloo. "Tänä syksynä 2 liiviä, lapaset, myssy... mekko on nyt tekeillä, valmistuneen kuitenkin vasta ensi sesongiksi. Neulominen on hermoleppoa lukemisen vastapainoksi. Sitäpaitsi kaikenhan voi tehdä itse".

"Tampere tuntuu yllättävän mukavalta vaikka Jyväskylältä on nostalgisia muistoja. Jyväskylä kilpailee vanhan raiskauksessa Tampereen kanssa, siellä, pienemmässä, tuho näkyy vielä paremmin. Jyväskylässä on valtavan tiivis tavarataloneliöitä asukasta kohti".

Elina laulaa ja ui. "Harrastan myös kuorolaulua. Uiminen vahvistaa selkää ja keuhkoja. On tärkeää että ne pysyvät kunnossa."

"Yhteiskunta ja luonto-yleisopinto on herättänyt ajattelemaan. Saasteita, maailman varallisuuden jakoa, kehitysteistyötä, rauhaa".

"UDK:ssa tehdään paljon, toiminta on hämmästyttävän aktiivista mutta tieto siitä ei ehkä kulje, tiedotusta tulisi parantaa".

Elina on kuulemma sihteeri sen takia kun "mulla on uusi kirjoituskone. Olen ollut töissä toimistossa ja pidän näistä paperihommista".

Chaplinin Kuningas New Yorkissa menee tänään Monroessa. Näin sen monta vuotta sitten, se oli hyvä."

P. S. OPISKELEN MYÖS YLEISTÄ JA KOTIMAISTA KIRJALLISUUTTA
toivoo
Elina

MAARIT

MARJA-LEENA

MARJA-LEENA SALMINEN 25 aloitti Tampereella 1978 pohjoismaisen filologian opinnot. "Kiinnostavaa siinä on lingvistiikka, kirjallisuus ja yleensä elävän kielen tutkiminen, joskin niitä on opetuksesta varsin vähän. Kirjasto-tiedettä aloitin sivuaineena v. -79 tulini täältä hakemaan jonkinlaista yhteiskunnallista näkemystä. Puoli vuotta ajattelin tulla opettajaksi mutta sitten muuttui mieli. Tuli eräänlainen ödes fråga kuten sanotaan".

Marja-Leena on UDK:ssa kansainvälisten asioiden vastaava.

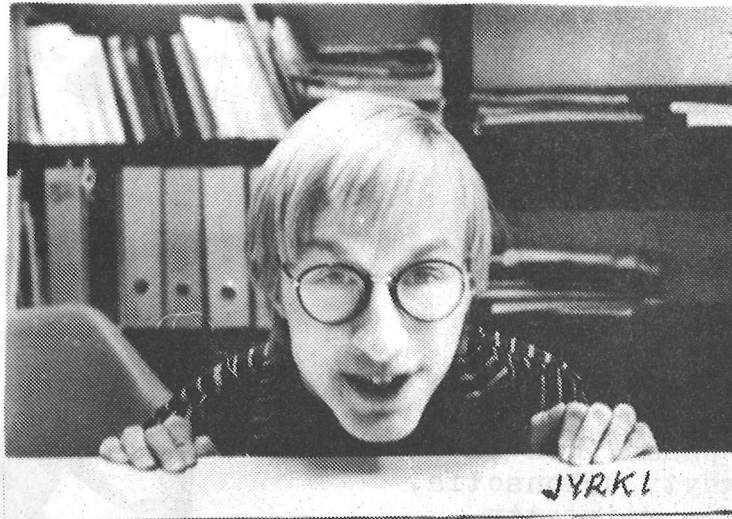
"Harrastan matkustelua UDK:laitten kanssa tuli käytyä Oslossa sekä Boråsissa. Kannatti kyllä käydä, keskustelut noissa konferensseissa ovat antoisia. KV-töitä tulisi mielestäni UDK:ssa laajentaa pohjoismaiden ulkopuolellekin."

Marja-Leena on kotoisin Seinäjoelta. 175 km Tampereelta. Kansainvälisyys näkyy myös Seinäjoelta kotoisin olevassa kisassa, IISUssa, joka on 3 rotuinen, siinä on persialaista, siamilaista ja suomalaista ja 3 värinen (kolmeväriset ovat kuulemma aina tyttöjä) sillä on 9 henkeä ja se on 4 vuotta vanha.

"Aluksi olin puoli vuotta matkailukku opiskelija. Sitten muutin Tampereelle ja joku kysyi UDKn hommiin, siitä se alkoi".

"Omaa suhdetta maailmaan on aina mietittävä. Otettava asioista selvää".

"Antti Jalavan Asfalttikukka on vaikuttava kirja".

ANNA-MARI TAIPALE on kulttuuri-vastaavana, 23. "En ole esiintyjätyyppiä" sanoo Anna-Mari kun tulee puhe iltama ohjelmasta "mielestäni passiiviset vaikuttajat ovat tärkeitä. Sellaiset jotka tekevät ja kannattavat vaikka eivät kaikkeen osallistukaan". "Aloitin opiskelun v.-79 pääaineena kansantaloustiede. Nyt jouluna vaihdoin kirjastotieteen. Kansantaloustieteestä on cumu melkein valmis, muttei minusta ekonomistia tule, eikä muuten myöskään tilan jatkajaa vaikka meillä kotona Virroilla on 8 lehmää, haluan olla kirjastotieteilijä".

"Kulttuurivastaava olen koska se jäi jaossa jäljelle, mutta tehtävä on myös kovasti kiinnostava, oppii järjestelemään kaikenlaista, tilaisuuksia, teatterikäyn-
tejä".

"Kansantaloustieteen opiskelusta vielä sen verran, että on rikastuttavaa kun on ystäviä eri laitoksilta."

Mitä lukenut? Steinbeckin Vihan hedelmät on hyvä.

JYRKI TIRRONEN 22. "Opiskelin Helsingissä teologiaa ja filosofiaa muutaman vuoden. Tampereelle tulin kirjastotiedettä opiskelemaan vaikka pääaineeni onkin kotimainen kirjallisuus. Tämä ensimmäinen vuosi on kyllä kokeilua mutta mielenkiintoiselta vaikuttaa. Tähän asti olen ollut tyytyväinen, en pettynyt kun ei ollut minkäänlaisia ennakko-odotuksia".

Jyrki on kotoisin Joensuusta sieltä on paljon hyviä muistoja vaikka uskokaan palaavani sinne, Joensuussa tuntee itsensä vanhaksi".

Joensuulaiselta kysytään tietysti Hassisen Koneesta. "Olin Ismo Alangon isona rippikoulussa. Hän harrasti silloin jo kitaran soittoa. Jouduin yleisen järjestyksen säilymisen takia ottamaan kitaran pois."

Ja taas takaisin Helsinkiin. "Helsingissä ei opetusta kritisoitu. Ei asetettu opettajien arvovaltaa kyseenalaiseksi. O etuksella on Teologisessa pitkät perinteet joita kunnioitetaan. Täällä on kaikki vielä niin uutta. Muuten opiskelija toiminta on samanlaista paitsi että teologit olivat vakavaisempia, oma huoneisto yms.

"On lottovoitto syntymä pohjoismaihin. Meillä on pullat hyvin uunissa. Olen maailman suhteen pessimisti. Pelkään etten elä 30-vuotiaaksi. Ei tiedä mistä räjähtää. Rauhantyö on tärkeintä, ihmisten aktiivisuus kuten %-liike ja kaikki mikä tekee elämän kaikille paremmaksi". Riitta kysyy onko feminismi rauhantyötä? "Kyllä mielestäni ainakin mikäli minä feminismiä tunnen".

Woody Allenin Manhattania suosittelem olen nähnyt sen 5 kertaa. Ja aina sitä kirjaa mitä olen lukemassa tällä hetkellä se on Hamlet".

Nainen vaietkoon?

Uskon perusteella voisi tehdä paljon hyvää. Uskonnon varjolla on tehty paljon paha. Sen lisäksi, että on käyty uskonsotia, poltettu noitia ja riistetty köyhiä, on asetettu alempaan asemaan puolet ihmisistä - naiset. Tässä suhteessa kaikki uskonnot (tai oikeastaan niitä edustavat ihmiset) ovat yhtä ansioituneita.

Kristinuskon pohjalta on säilytetty naisten niskoille suuri osa taakoista, joita länsimaisella naisella on: äiti-, neitsyt- ja huoramyytti, "naisen paikka on kotona" ja "nainen vaietkoon". Onko kristinuskossa perusteita sorrolle, kärkekö Raamattu alistamaan naisen? Ja miten sanaa on tulkittu/tulkittava? Avaan pyhäksi mainitun kirjan ja ryhdyn tarkastelemaan sitä epäpyhin tarkoituksin.

Paavali, juutalainen

Paavalin naisihanne on toisaalta Jumalalle kuuliainen neitsyt ja toisaalta alistuva, hiljainen, syrjäänvetäytyvä vaimo-äiti. Paavali opettaa, että neitsyt ei tee syntiä mennessään naimisiin, mutta on parempi pysyä naimattomana ja näin kyetä paremmin omistautumaan uskolle. "Hyvä on miehelle olla naiseen ryhtymättä", sanoo Paavali ja myöhemmin: "...joka taas pysyy sydämessään lujana eikä ole minkään pakon alainen, vaan voi noudattaa omaa tahtansa ja on sydämessään päättänyt pitää tyttärensä naimattomana, se tekee hyvin" (1. Kor. 7:37). Siis mies tekee hyvän työn päättäessään, ettei hänen tyttärensä mene naimisiin. Tyttären parhaasta ei välttämättä ole kysymys.

Tärkein sanoma Paavalin opetuksessa on, että naisen on oltava alamainen, koska syntiinlankeemus on hänen syytään. Mies on vaimon pää niin kuin Kristus on miehen ja Jumala Kristuksen pää (esim. 1. Kor. 11:3). Paavali on tehnyt varsin omavaltaisia päätelmiä (tässä kuten muissakin asioissa), sillä Jeesus puhuu vain siitä, kuinka ihmiset ovat hänen ja hän itse Jumalan oma. Jeesus ei mainitse naisista ja miehistä mitään.

Paavalin kirjeistä viitataan usein 1. Mooseksen kirjaan, jonka 3. luvun 6. jakeessa Jumala määrää Eevan rangaistuksen: "Minä teen suuriksi sinun raskautesi vaivat, kivulla sinun pitää synnyttämän lapsia; mutta mieheesi on sinun halusi oleva, ja hän on sinua valtitseva." Tämän kohdan perusteella apostoli yrittää perustella naurettavimmat (itkettävimmät) väitteensä.

Kuitenkaan Mooseksen kirjoilla eikä millään muullakaan voi perustella sitä, että Paavali saarnaa synnytyksen kautta tulevaa pelastusta. Tähän tapaan: "...mutta hän on pelastuva lastensynnyttämisen kautta, jos hän pysyy uskossa ja rakkaudessa ja pyhityksessä ynnä siveydessä" (1. Tim. 2:15). Myytin ainekset ovat valmiina. Ellei nainen ole pyhä neitsyt, hän on miehelleen alamainen vaimo, syntinen nainen, joka lunastaa

olemassaolonsa oikeuden synnyttämällä suurin tuskin. Muussa tapauksessa hän on vain syntinen, huora.

Apostoli Paavali on tehnyt muitakin nerokkaita päätelmiä. Hän neuvoo miehiä rukoilemaan pää paljaana ja naisia peittämään päänsä (1. Kor. II:4-16). Selitys: mies on Jumalan kunnia ja vaimo miehen kunnia. Mies on vaimon pää, mies ei ole alkuisin vaimosta vaan vaimo miehestä (kukahen se synnyttäkään niitä lapsia?). Miestä ei ole luotu vaimoa varten vaan vaimo miestä varten. Niinpä miehelle pitkät hiukset ovat häpeäksi, naiselle kunniaksi. Loogista, eikö totta?

Tässä on kaunis esimerkki pe-lastuneesta naisesta: yksitoikkoinen työ, lapsi vierellä, suu kiinni.

Yhtä johdonmukainen on Paavalin naisille langettama opetuskielto: "...minä en salli (huom. Paavali ei salli), että vaimo opettaa enkä että hän valitsee miestänsä, vaan eläköön hän hiljaisuudessa. Sillä Adam luotiin ensin, sitten Eeva; eikä Adamia petetty vaan nainen petettiin ja joutui rikkomukseen" (1. Tim. 2:12-14). Toisin sanoen naisten on vaiettava, koska Eeva uskoi käärmettä. Ja Eeva uskoi käärmettä omaa tyhmyttään, mutta se, että Adam uskoi Eevaa, ei ollut Aadamın omaa tyhmyyttä vaan Eevan syy. Miehinen logiikka on vähintäänkin hiukan horjuvaa.

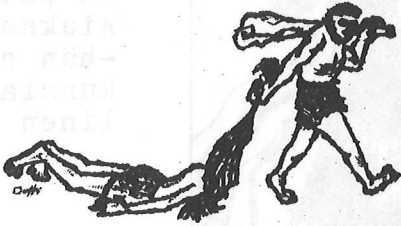
hänellä on pitkät hiukset -hän on kunniallinen?

Apostoli yrittää perustella sovinismiaan Jumalan sanalla ja Mooseksen lailla. Esimerkiksi lausuessaan kuolemattomat sanat naisten vaikenemisesta seurakunnassa (1. Kor. 14) Paavali huomauttaa: "...niin kuin lakikin sanoo..." ja toisessa kirjeessään (Tiit. 2:5) hän kehottaa: "...vaimot olkoot miehilleen alamaisia, ettei Jumalan sana pilkatuksi tulisi." Molemmissa kohdissa on viittaus Mooseksen kirjan 3. luvun 16. jakeeseen. Mistään muualta kyseistä lakia ei löydy, sillä muut viittaukset johdattavat vain Paavalin omiin tarinoihin ja yhteen Pietarin kirjeeseen.

Lisää ristiriitoja

Pietari käsittelee asiaa hie- man erilaiselta kannalta. Kehottaessaan kristittyjä olemaan kuuliaisena maalliselle esival- lalle hän muistuttaa myös naisia olemaan miehilleen alamaiset, "että nekin, jotka ehkä eivät ole sanalle kuuliaisia, vaimojen vaelluksen kautta sanoittakin voitettaisiin". Miehille Pietari kirjoittaa, että näiden tulee kunnioittaa vaimoan, joka on elämän armon perillinen kuten mieskin (1. Piet. 3). Tässä Pietari mainitsee myös kuului-

suutta saavuttaneen heikomman astian: vaimoa tulee kohdella hellävaraisesti kuin heikompaa astiaa. Siitä, että vaimo siinänsä olisi heikompi, ei puhuta mitään. Hellyyteen kai miehiä ei koskaan kehoteta liikaa.

Paavalin ohjeet ovat ristiriitaisia sekä keskenään että muiden antamien kehotusten kanssa. Kun Pietari kehottaa puolisoita sekä rakastamaan että kunnioittamaan toisiaan, Paavali sanoo toisaalta: "vaeltakaa rakkaudessa" ja "olkaa toinen toisellenne alamaiset" (Ef. 5: 2, 21) mutta toisaalta: "... mutta myös teistä kukin kohdaltaan rakastakoon vaimoan niinkuin itseänsä; mutta vaimo kunnioittakoon miestänsä" (Ef. 5: 33). Siis miehen tulee rakastaa muttei kunnioittaa, vaimon vain kunnioittaa, rakkaudesta ei ole niin väliä? (Eipä tietenkään, eihän naisella ole oikeutta tuntea muuta kuin äidinrakkautta, nainen ei ole seksuaalinen.) Tässä, enempää kuin muussakaan yhteydessä, Paavali ei voi perustaa oppejaan Jeesuksen sanomaan.

Jeesus, tasapuolinen

Jeesus ei yleensä kiinnitä kovin suurta huomiota naisiin erityisenä ryhmänä, koska hänen edessään ihmiset sinänsä ovat samanarvoisia. Evakeliumeista ei löydy yhtäkään Jeesuksen naisiin kohdistamaa syytöstä, Jeesus ei kertaakaan velvoita naista alistumaan miehen edessä, hän ei aseta sukupuoleen perustuvia erityisvaatimuksia. Käskynsä ja kieltonsa hän antaa kaikille tasapuolisesti. Joskus Jeesus jopa puolustaa naista miesten edessä. Esimerkiksi avionrikkonaisen kivittäjille

hän sanoo: "Joka teistä on syntinön, se heittäköön häntä ensimmäisenä kivellä" (Joh. 8).

Mielenkiintoisen näkökulman ns. huoruuteen antaa Jeesuksen vuorisäärnan kohta: "Jokainen, joka katsoo naista himoiten häntä, on jo sydämessään tehnyt huorin hänen kanssansa" (Matt. 5:28). Kautta aikojen mm. Raamatun perusteella on tuomittu naisia huoruudesta, mutta sitä ei ole pidetty lainkaan miehelle mahdollisena syntinä. Jeesuksen sanat kuitenkin osoittavat, että myös mies tekee huorin ja se on mieheltä yhtä tuomitavaa kuin naiselta. Tässä yhteydessä sopii huomauttaa, että yleensä ne miehet, jotka helpoimmin leimaavat naisen huoraksi, ovat itse varsin kiinnostuneita ns. miestenlehdistä ja pornoelokuvista yms. -toisin sanoen ovat itse oikeita huoruuden ammattilaisia.

Jeesus opettaa moraalista elämäntapaa mutta tuomitsee kaksinaismoraalin. Näin hän vastaa fariseuksille, heidän avioerokysymykseensä: "Ettekö ole lukee neet, että luoja jo alussa loi heidät miehiksi ja naiseksi... Sen tähden mies luopukoon isäntänsä ja äidistänsä ja liittyköön vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi...Minkä siis Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako...Teidän sydämenne kovuuden tähden

Mooses salli teidän hyljätä vaimonne, mutta alusta niin ei ollut. Mutta minä sanon teille: joka hylkää vaimonsa muun kuin huoruuden tähden ja nai toisen, se tekee huorin..." (Matt. 19: 4-9).

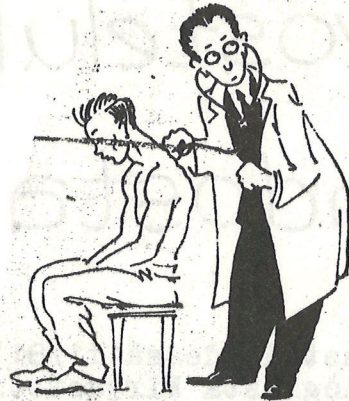
Naisen oikeudesta valita oma tiensä luonnostaan lankeavan miesten palvelemisen sijasta on osoituksena Martan ja Marian tarina (Luuk. 10:38-42). Siinä Jeesus kieltää kuumeisesti erilaisia herkuja valmistavaa Marttaa moittimasta Mariaa, joka tahtoo vain kuunnella ja pohtia Jeesuksen viisauksia. "Maria on valinnut hyvän osan ja sitä ei oteta häneltä pois." Mitenkähän lie lipsahtanut, kun ihanteeksi on kuitenkin otettu Martta?

Niille miehille ja naisille, jotka yhä uskovat, että miehille kuuluu oikeus olla naisen yläpuolella, edellä, hänen päänsä jne. huomautettakoon Jeesuksen sanoista: "...jokainen, joka itsensä ylentää, se alennetaan..." (Luuk. 18:14). Ateistit eivät tähän usko, mutta kyllä feminismi pitää huolen heistä...

In conclusion...

Mooseksen kirjojen, evankeliumien ja Paavalin kirjeiden tutkimisen jälkeen loppupäätelmäni on, että aito kristinusko ei sorra naista. Aitoa kristinuskoa vain ei löydä aina edes Raamatusta. Apotoli Paavalia voi sa-

noa kerettiläiseksi, sillä naista koskevissa asioissa hän saarnaa juutalaisuutta eikä kristinuskoa. Lisäksi hän esittää omia

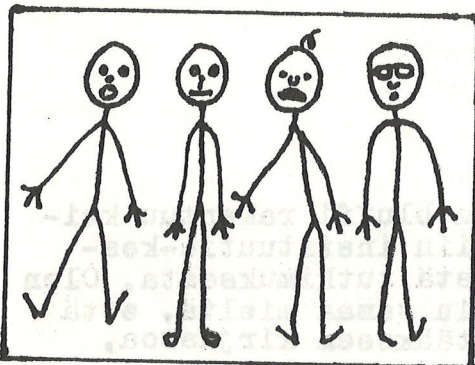
kieroutuneita näkemyksiään ikään kuin ne olisivat pyhää sanaa. Mooseksen kirjat (joihin Paavali jatkuvasti viittaa) ovat juutalaisuuden historiaa eivätkä siis mikään kristillisyyden kulmakivi.

Mitä Vanhan Testamentin lakiin tulee, se on sellaisenaan vain juutalaisten laki. Nimittäin Jeesus (vaikka sanoikin, ettei ole tullut lakia kumoamaan) selitti useita lain kohtia uudelleen ja korosti sitä, että nimenomaan hän itse kirkastaa ihmisille Jumalan tahdon. Niinpä, jos hyväksymme sen, että Jeesus Kristus on valtionuskontomme (ainoa) auktoriteetti, emme hyväksy Paavalia emmekä sovinnisia.

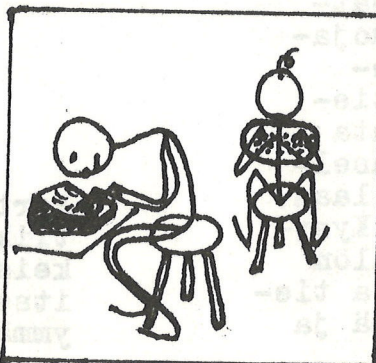
R.K.

MITEN ASIASANA SYNTYY?

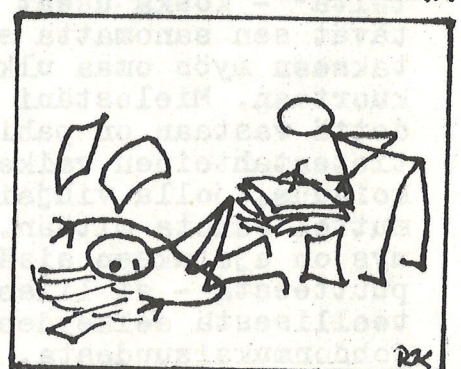
ALKUTILANNE...

MIETINNÄN JÄLKEEN...

KESKITTYNYTÄ TYÖSKENTELYÄ

JATKUU SIVULLA 31

Erään arvostelun arvostelukyvyyttömyyden johdosta

Kirjastolehdessä 11/81 julkaistiin Pertti Vakkarin arvostelu antologiasta Kirjastotiedettä ja informatiikkaa etsimässä. Tämä kirjoitus syntyi alunperin välittömänä reaktiona sille. Tarkoitin kirjoituksen julkaistavaksi KL:ssä, mutta asiaa harkittuani päädyin Asiasanan suppeampaan mutta soveliampaan foorumiin.

On ikävä vastata kirjoitukseen, joka ei tarjoa niin rationaalisia kuin pedagogiakaan perusteita keskustelulle - ja bluffaaminen taas ei kuulu tapoihini. Yritetäänpä nyt vielä pelastaa mitä pelastettavissa on.

Pertti on jo viisi vuotta koetellut ihmisten uteliaisuutta ja kärsivällisyyttä "tutteenanalyysillään", joiden epäselvyyttä ja toisaalta-toisaalta pujotte-luita on maallikko voinut hyvinkin tulkita "käsittämättömäksi viisaudeksi". Tarvitaan valtavasti rohkeutta sanoa suoraan sen erään lapsen tavoin, ettei "keisarilla olekaan vaatteita" - koska useat jättävät sen sanomatta suojatakseen myös omaa ulko-kuortaansa. Mielestäni tiedettä vastaan on pahinta tietentahtoinen vaikeaselkoisuus, jolla vihjaillaan, muttei sanota mitään. Kysymys on ajatuksen sisällön puutteesta - ei liiasta tieteellisestä selkeydestä ja johdonmukaisuudesta.

Pertin bluffi rakentuu kritiikkiin instituutio-keskeisestä tutkimuksesta. Olen itsekin samaa mieltä, että ymmärtääkseen kirjastoa,

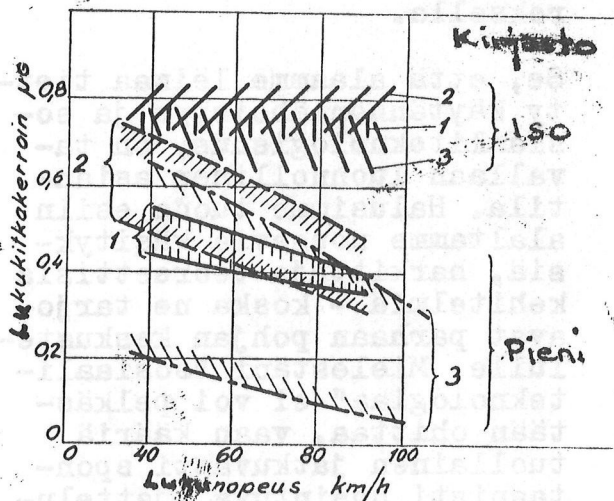
on monessakin mielessä astuttava siitä ulos - mutta sinne voidaan myös palata takaisin paremmin eväin. On monia muitakin vastaavanlaisia tutkimusaloja, jotka liikkuvat tuollaista edestakaista tietä: tiedotusoppi, lääketiede, sosiaalipolitiikka, kasvatus-tiede jne. Vakkari hakee tiedettä, jonka kohteena olisi tietoa etsivä ihminen - kirjastotiedettä ja informatiikkaa? Nimittäin tuollaista kohdetta varten on jo olemassa eri tieteitä. Ongelmana on vain miltä kannalta asiaa tarkastellaan - ja sitä ei Vakkari pohdi. Jos rajataan kohteesta erikseen pelkästään tieto, niin täytyy kysyä, mitä "tietoa" nyt tarkastellaan. Yksistään filosofian piirissä keskustellaan erilaisista tiedon lajeista - ja Vakkari haluaa pelkistää kaiken - esimerkiksi kasvatuksenkin - pelkäksi tiedoksi!

Eri tieteet pohtivat tiedon ja tiedostamisen eri puolia - tässä mielessä ei ole olemassa yhtä synteettistä tietoa tätä tutkimuskohdetta varten niin k&i-laitoksen sisällä kuin ulkopuolella-kaan. Ajatellaanpa vain filosofiaa (epistemologia), psykologiaa (toiminta oppimisen perustana, kognitiiviset prosessit) ja sosiologiaa (yhteiskunnalliset prosessit) sekä näitä välittäviä ja ristivalottavia "käytännöllisiä" tutkimusaloja (oppiaineita) kuten esim. kasvatus-tiede, tieteen tutkimus, aatehistoria, tietojenkäsittelyoppi, tiedotustutkimus ja kirjastotiede & informatiikka. Tässä tullaan hyvin lähelle esimerkiksi Sheran käsitystä "sosiaalisesta epistemologiasta", jota esimerkiksi Vakkari ei taida olla lainkaan itse käsittänyt. Nimittäin Sherakin on Vakkarin lailla kirjastokeskeisyydestä irrallaan - mutta selvemmin teesein kuin Vakkari, jonka päätely ei johda kuin äätkytte-lyyn tyhjiydessä.

Vakkari marsittaa esiin sen kummemmin perustelematta joukon nimiä, joiden "puutumista" hän pitää antologian puutteena. Tämäkin vielä osoittaa Vakkarin huolimattomuutta kirjan lukemisessa. Tarkoiton tällä esipuhetta ja useita artikkeleita. Kunzin ja Rittelin näkökulmaa valaisee esipuheessa mainittu Weisigin ja Nevelingin artikkeli. Myös Belkin mainitaan esipuheessa formaalin esitystavan edustajana. Muut sen sijaan eivät ole edes tehneet varsinaisia tieteenanalyysjä.

Juttu muuttuu todella hullunkuriseksi, kun Vakkari, taaskaan puhumaansa ymmärtämättä, puhuu "sosiaalitekologiaa" vastaan. Hänen marssittamansa nimet juuri nimenomaisesti ovat sosiaalitekologeja, jotka luovat ongelmanratkaisutekniikoita ja -kaavioita kysymättä mitenkään perimmäisiä yhteiskunnallisia tai filosofisia kysymyksiä tekniikojensa ehdoista ja toimeksi-panijoista!

Lukukitkakertoimen riippuvuus lukunopeudesta ja kirjaston laadusta

Veikko Pietilä - johon Vakkari huitaisten viittaa - on hiljattain artikkelissaan ko. antologiasta ("Mitä löytyi?". Kirjastotiede ja informatiikka, 1(1):22-24) todennut, miten "tietoa" painottavatkin käsitykset jopa "nordensrenglaisessa" mielessä itse asiassa lähtevät ihmistä väli-

neellistävästä käsityksestä. Vastapainoksi tiedon siirrolle hän tuo kommunikaation yhteisyyden-näkökulman. Tuo näkökulma - jos kohta vain häivähtäen - tulee esiin myös joistain antologian artikkeleista. Esimerkiksi Foskett ei edusta triviaalia ja itses-tään selvää instituutioajat-telua, vaan hän näkee kirjas-tossa merkittävän idean, joka liittyy yhteisyyteen. Samalla Foskett on mielestäni vain rehellinen, kun käyttää ter-miä kirjastonhoito (librarian-ship) kirjastotieteen sijaan - aivan samalla perusteella, kuin eräälle oppiaineelle on annettu nimi sosiaalipolitiik-ka. Etsittäväenä ei ole mikään "perustiede", muttei liioin mikään "ihmetiede".

On kuvaavaa Pertti Vakkarin ihmistyypille, ettei hän tätä ennen ole noussut "so-siaaliteknologista" kirjallisuutta vastaan &i:n tutkintovaatimuksista puhut-taessa. Pääasiallisestihan juuri sellaista kirjallisuut-ta ne ovat täynnä! Saa nähdä kiihtyykö keskustelu tutkin-tovaatimuksista tällä kier-roksella.

Se, että alaamme leimaa tiet-ty käytännönläheisyys ja so-siaaliteknologisuus, on ta-vallaan luonnollinen asian-tila. Halusimme tuoda esiin alaltamme nousevia käsityk-siä, harkittuja teoreettisia kehitelmiä - koska ne tarjo-avat parhaan pohjan keskuste-lulle. Mielestäni "sosiaali-tekologiaa" ei voi pelkäs-tään ohittaa, vaan kääriä tuollainen jatkuvasti spon-taanisti uusintuva ajattelu-tapa auki ja osoittaa sen seuraukset. Tässä mielessä Pertti ei tunnu omassa pu-heenvuorossaan alkuunkaan tajuavan antologian luon-netta. Ei ihme, jos Pertti puhuu Stieginkin yhteydessä "rimanalituksesta" - olisi ilmeisesti ihme, jos hän viitsisi pohdiskella, miksi USA:ssa Stiegin kartta pi-tää niin hyvin paikkansa?

Tällaista keskustelua var-ten antologiamme on, eikä sitä varten, että se olisi yhtä epämääräinen itsessään kuin kriitikonsa Vakkari. Kyllä siitä heruisi yhtä ja toista kiinnostavaakin, niin instituution puolelta kuin ulkopuoleltakin - vakuuttu-koon lukija siitä lukemalla kirjaa.

Otan Veikko Pietilän esille vielä kerran tärkeänä suun-nannäyttäjänä. Hän on oman oppiaineemme kaltaisen alan tutkija, mutta hakenut jat-kuvasti tähän alaan nähden tarpeellista etäisyyttä filo-sofian, poliittisen talous-tieteen kritiikin, yleensä yhteiskuntatieteeseen syventy-misen kautta. Tällaista laaja-alaisuutta tarvitaan kaikilla konkreettisemmilla tutkimus-aloilla, vaikka sen hankkimi-ssa joutuu joksikin aikaa etääntymään konkretiasta, voidakseen käsittää sitä sit-ten entistä syvällisemmin.

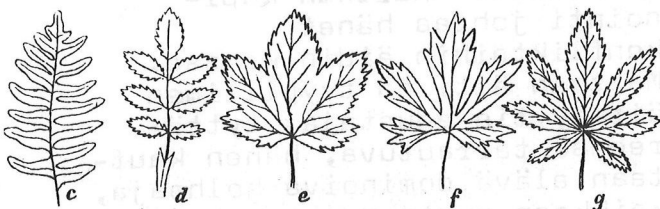
Kirjastoinstituutio on tutki-muskohde jota voi lähestyä monin tavoin ja tutkimattahan tai vain "sosiaaliteknologeil-le" sitä ei kannata jättää. Ei ole liioin syytä olettaa kyseisen laitoksen olevan kuoleutumassa - ei vaikka ni-mi sitten muuttuisi. Kirjasto- ja informaatiopalveluinsti-tuutio ei ole syntynyt sattuu-malta vaan osana yhteiskun-nallista edistystä (kts. juttuni Mitä oikeastaan on kirjastonkäyttö - ja muita hedelmällisiä kysymyksiä. &i yhdistyksen Tiedote 2/81). Kirjasto nimisessä laitoksessa on alkanut toteu-tua ituja sellaisesta yhteis-kunnallisesta kulttuurin- ja tiedonvälitysjärjestel-mästä, jota luonnehtivat - osin utooppisesti - mm. seu-raavat periaatteet: aineiston universaalisuus ja julkisuus, toiminnan avoimuus, maksutto-muus ja yhteisvastuullisuus.

Jussi Tuormaa

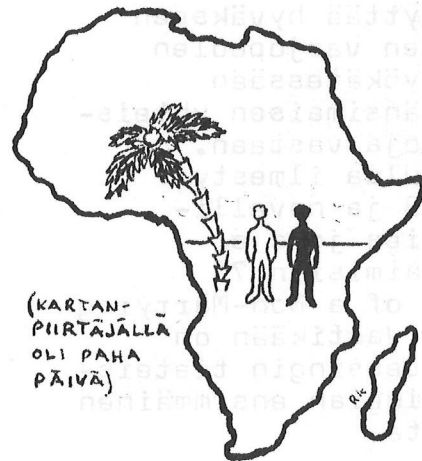
Rakkautta, romantiikkaa

DORIS LESSING - elämä ja tuotanto

Doris Lessing on englantilainen kirjailija, joka kolmikymmenvuotisen kirjailijanuransa jälkeen alkaa vasta nyt tulla tunnetuksi Suomessa. Lessing syntyi vuonna 1919 Persiassa ja muutti vanhempineen kuusivuotiaana Etelä-Rhodesiaan. Hän vietti lapsuutensa farmilla ja sai kasvatuksensa Girls' High Schoolissa Salisburyssa. Osaksi omaelämäkerrallinen romaani-sarja Väkivallan lapset kuvaa Lessingin nuoruuden tapahtumia. Kahden epäonnistuneen avioliiton jälkeen Doris Lessing tulee Lontooseen 1949, jossa on siitä saakka elänyt vapaana kirjailijana. Ensimmäinen romaani *The Grass is Singing* (Ruoho laulaa) ilmestyy 1950. Romaanin tapahtumat sijoittuvat Etelä-Rhodesiaan ja kuvaavat erään avioliiton kariutumista; mustien ja valkoisten luonnottomia suhteita sekä patoutunutta vihaa ja väkivaltaa.

Viisiosaisen *Children of Violence* -romaanisarjan ensimmäinen osa *Martha Quest* ilmestyi 1952 (suom. *Parempien ihmisten lapsi*, 77), toinen osa *A Proper Marriage* 1954 (*Hyviin naimisiin*, 79) ja kolmas osa *A Ripple From the Storm* 1958 (*Myrskyn varjossa*, 80). Kääntämistään odottelevat vielä sarjan viimeiset osat *Landlocked* (1965) ja *The Four-Gated City* (1969).

Romaanisarjansa ohella Lessing on ehtinyt julkaista paljon muutakin. Hänen tavattoman laaja tuotantonsa käsittää romaaneja, novelleja, näytelmiä, runoja ja esseitä. Maailmanmaineeseen Lessing nousi Kultaisen muistikirjan

(The Golden Notebook, 1962) ansiosta. Romaani leimattiin aikoinaan feminististen teemojensa vuoksi "naisasia-liikkeen raamatuksi", mutta teoksen teemat ovat Lessingille tyypillistä yleisinhimillistä ihmissuhdetematiikkaa. Kultainen muistikirja on myös teknisesti mielenkiintoinen kokeilu: se koostuu päähenkilön merkinnöistä viiteen eri muistikirjaan, joista kukin liikkuu eri tasolla. Hajaannuksen ja mielen pirstoutumisen kautta päästään eheytymiseen, muistikirjat yhdistyvät kultaiseksi muistikirjaksi. Väkivallan lapset on melko realistista kerrontaa, mutta sittemmin tärkeäksi muodostuva "hulluuden teema" näyttäytyy ensi kerran Kultaisessa muistikirjassa. Myöhemmässä tuotannossa, erityisesti romaaneissa Kesä ennen pimeää (The Summer Before the Dark, 73, suom. 74) ja Unesta päivää päin (Briefing for a Descent into Hell 71, suom. 73) Lessing kehittää tätä aihealuetta edelleen. Lessing käyttää hyväkseen tietoisuuden varjopuolen aineksia hyökätessään modernin länsimaisen yhteiskunnan arvoja vastaan. - Ruoho laulaa ilmestyi suomeksi 78 ja novellikokoelma Mies joka ei halunnut naimisiin 79 (The Story of a Non-Marrying Man, 63). Vastikään on käännetty Lessingin tietoisromaanitrilogian ensimmäinen osa Shikasta.

Mainittakoon vielä, että Lessingin näytelmä Tiikerileikki saa ensi-iltansa Tampereen Työväen Teatterissa 23.3.

VÄKIVALLAN LAPSET

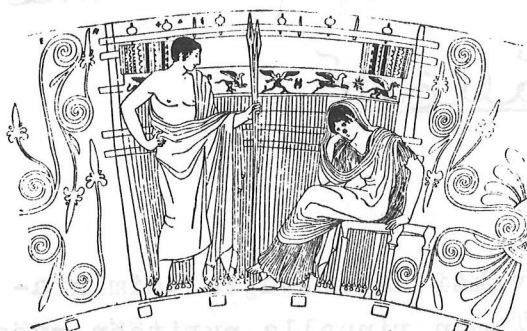
Parempien ihmisten lapsi, 1977
Hyviin naimisiin, 1979
Myrskyn varjossa 1980 (Otava)

Romaanisarja Väkivallan lapset kertoo englantilaisen maanviljelijäperheen tyttären Martha Questin kehitystarinan, taustalla Etelä-Rhodesian valkoinen konservatiivinen keskiluokkainen siirtomaaympäristö, Euroopassa alkava toinen maailman -sota, mustien ja valkoisten, eri kansallisuuksien, yhteiskuntaluokkien sekä sukupuolten ja -polvien väliset ristiriidat.

Martha kasvaa kotitalillaan taloudellisten vaikeuksien keskellä sovinnaisessa, ahdasmielisessä ympäristössä. Koska hänen yhteytensä kotipiirin ulkopuolelle ovat rajalliset, on kirjallisuus hänen ainoa tietolähteensä ja kanavansa ulkomaailmaan. Martha on älykäs ja varhaiskypsä eivätkä häntä tyydytä ympäristönsä henkinen tyhjiys ja perinteiden määräämät käyttäytymismallit. Marthan kapiointi johtaa hänet konflikteihin äidin kanssa. Marthan äiti on tyypillinen äitimyytin edustaja: tyttärensä tarrautuva, hänen kauttaan elävä dominoiva holhoaja, kaikkeen puuttuva äiti.

Muutto Salisburyyn toimisto-työhön merkitsee Marthalle mahdollisuutta itsenäistyä ja välttää kotirouvan standardikohtalo. Hän pääsee kaupungin huvittelunhaluisten nuorten seura-
piireihin. Heidän elämänsä on pinnallista ja paniikinomaista juhlasta toiseen rientämistä sodan uhan varjossa. Marthan persoonallisuus pyritään tukahduttamaan: naisen tulisi olla huvittava, äidillinen, sievä pikku nukke.

Häntä palvotaan ja hänet nostetaan jalustalle - näennäisesti - sillä siirtomaassa on enemmän miehiä kuin naisia.

Kuva 56. Penelope kankaansa ää.essä.

Martha päätyy naimisiin Douglas Knowellin kanssa ja saa lapsen. Kotielämä ei tyydytä häntä henkisesti eikä lapsi ratkaise automaattisesti ongelmia, kuten lääkärit ja tuttavat yrittävät uskotella. Martha kokee äitiyden lähinnä luonnon salakavalaksi hyökkäykseksi omaa persoonallisuuttaan vastaan. Vähitellen hän alkaa kasvaa ajattelevaksi ja tiedostavaksi aikuiseksi naiseksi. Konfliktit miehen ja ympäristön kanssa kärjistyvät Marthan eroamiseen. Hän jättää miehensä ja lapsensa ja liittyy vasemmistolaisiin älymystöpiireihin ja menee mukaan poliittiseen ja yhteiskunnalliseen toimintaan. Kommunismi merkitsee Marthalle vapautta ja itsensä toteuttamisen mahdollisuutta ensimmäistä kertaa. Hän solmii uuden avioliiton kommunistiryhmän johtohahmon Anton Hessen kanssa.

Siirtomaavalta on kuitenkin painanut ihmisiin lähtemättömät jälkensä. Ryhmä on liian elitistinen ja abstrakti eikä sillä ole kosketusta todellisuuteen; mustien ja työläisten asemaan. Poliittinen kypsymättömyys, jakautuminen toisilleen vihamielisiin klikkeihin sekä keskinäinen valtataistelu ja henkilökohtaisten suhteiden kärjistyminen aiheuttavat lopulta ryhmän hajoamisen ja samalla Marthan avioliiton rikkoutumisen.

Lessingin teosten pääteemoja ovat naisen roolit ja asema, rotuongelmat sekä vasemmistolainen moderni älymystö. Yksityisen kautta hän kuvaa laajempia yhteyksiä; ihmisen kehitystä ja maailmankuvan muutosta syvälliseen, tiedostavaan suuntaan. Hänen teoksensa ovat myös syvällisiä ajankuvauksia. Lessingin tyyli on terävää, kriittistä ja tarkkailevaa.

Auli Kaartinen
Elina Rauhala

Tämä on homman nimi

UDK ry:n TOIMINTASUUNNITELMA sta KAUDELLE 12.81 - 12.82

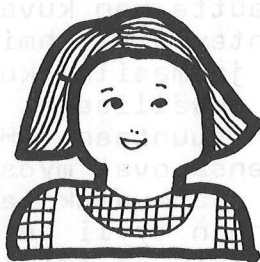
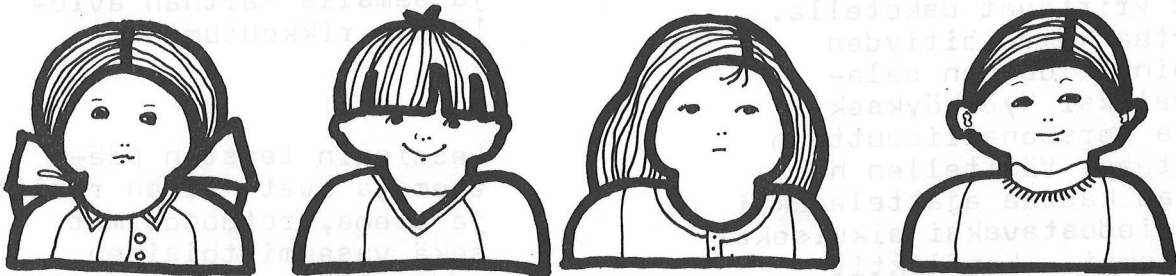
Koska marraskuussa vuosikokouksessa oli läsnä vain osa jäsenistöä lienee aiheellista esitellä toimintasuunnitelmaa myös Asiasanan palstoilla.

Pöytäkirjoja pöytäkirjojen sisällöstä:

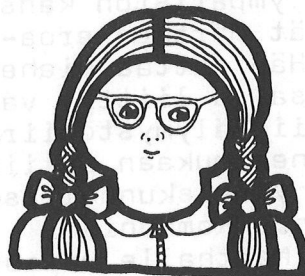
YLEISTÄ

UDK:n toimintaa jatketaan vanhojen, hyväksi havaittujen toimintamuotojen pohjalta ja niitä kehittämällä. Tämän rinnalla pyritään myös uusien toimintamuotojen etsiskelyyn, joka tapahtuu jäsenistön tarpeiden pohjalta.

Mitähän tuokin tarkoittaa?
Lupaa skulaa vuonna 1982kin.

SANOKAA
PROFESSORI
MITÄ MEIDÄN
PITÄÄ
TEHDÄ!

YHDISTÄ YSTÄVYKSET VIIVALLA JA KEKSI NIMET.

(Töytäkirjojen ratkaisut seuraavassa numerossa)

TÄRKEINTÄ ON

I RAUHANTYÖ

- osana uudelleenvirinnyttä maailmanlaajuista rauhanliikettä UDK osallistuu entistä tiiviimmin erilaisiin rauhan tilaisuuksiin ja konkreettiseen rauhantyöhön

Jatka kevät koittaa ja ilmat lämpenevät järjestetään Attilan pihalla rauhanjuhla. Rauhanyöön toimintaan ovat kaikki tervetulleita mukaan.

II OPINTOTOIMINTA, KOULUTUSPOLIITTINEN TOIMINTA

Ensi syksynäkin tarvitaan

tutor-toimintaa

Tule SINÄKIN tutoriksi

Lista laitoksella

Mihin suuntaan

- pyöritetään opintopiiriä ?

- julkaisusarjan toimituksessa

TARVITAAN

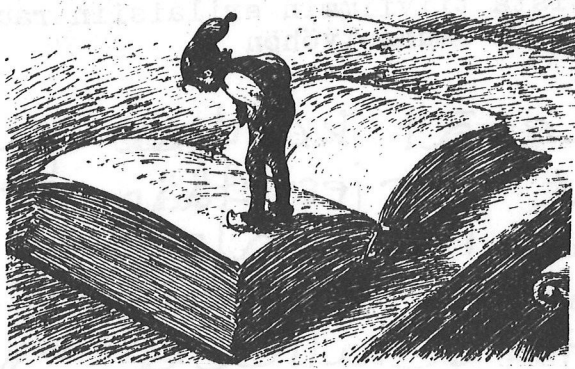
- (näppäriä) konekirjoittajia
- kääntäjiä
- graafikkoja ????

- järjestetään yhteistyössä Kirjastoseuran kanssa kolmipäiväinen seminaari, jonka aihe on tutkimuksen ja käytännön suhde. Tarkoituksena pohtia tutkimuksen alueita, jotka liittyvät kirjastoihin (kulttuurin, elämäntavan, humanismin tutkimus)

Ko. seminaari järjestetään Attilassa 8.-10. maaliskuuta.

PS. Kaikkia kiinnostava tutkinto-vaatimusten peräily alkaa torstaina 11. päivä tätä kuuta klo 16 (Ahtilan opiskelijahuoneessa)

kirjallisuuspiiri
kokoontuu
jokatoimen
torstai

III KULTTUURI JA VAPAA-AIKA

teatterikäynti
musiikki
iltaperinne

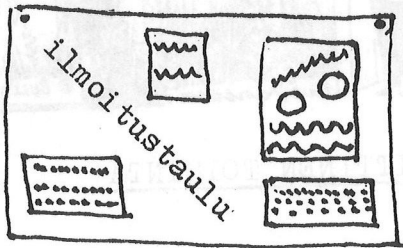
ohjelmaryhmät
tekee
kaikenlaista
SKETSE-
JÄKIN

kauan puhutun mittavamman retken toteuttaminen esim. Leningradiin

Retken suunnittelu on aloitettu ja se tehdään ensi lokakuun alussa.

IV TIEDOTUSTOIMINTA

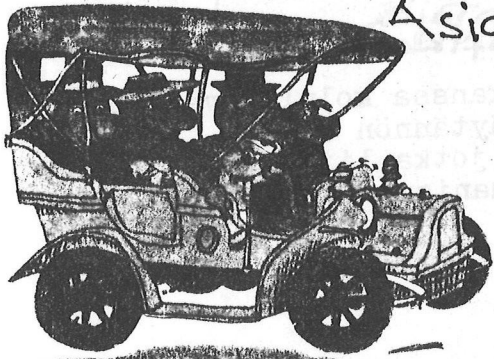

LDK:n toiminnan Mitä - Missä - Milloin - info löytyy kaikkinaisuusdesaan ilmoitustaululta. Sitä seuraamalla pysyy varmasti ajan tasalla.

- Asiasanaa

tehdään Vesannon liisan johdolla; toimintakuntaan voi tulla kuka tahansa ja valmiita juttuja tai juttuideoita voi jättää vaikkapa Asiasanan postipussiin.

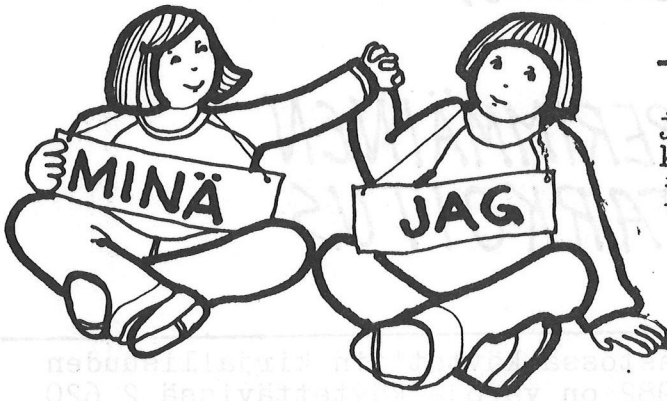
GONZO journalismia!

OHEISESSA KUVASSA Asiasanan toimittajakunta matkalla raportoimaan Akaslampolan sivukirjaston viikkäistilaisuudesta

VI SUHTEET MUIHIN JÄRJESTÖIHIN JA ULKOMAAILMAAN

- Ylitse muiden: olemme lupautuneet järjestämään VII pohjoismaisen kirjastoalan opiskelijoiden konferenssin

Konferenssi pidetään marraskuun 11.-13.päivä. Valmistelujä varten on avoin työryhmä. käytännön järjestelyjä

- ei unohduta Attilan pertaikkoon, vaan pyritään kaikenpuoliseen "ulko"maailman havainnointiin ja sen haasteiden huomioimiseen toiminnassa

VII JA VIELÄ

tasa-arvon jaosto:sta
lisäinfoa
hallituksen palstalla

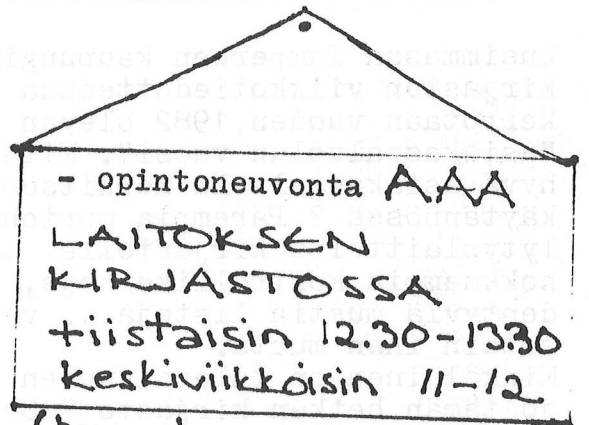
*laustam-
pitoa*

Otteita
kokosi MV

HALLITUKSEN KOKOUKSIA

tiistaisin
14.00 Attilan opiskelijahuoneessa
KAIKILLE AVOIMIA

- opintoneuvonta AAA
LAITOKSEN
KIRJASTOSSA
tiistaisin 12.30-13.30
keskiviikkoisin 11-12

huom!
tiistain aika voi
muuttua!

studia generalia-sarjan
tilaisuuksista
ilmoitellaan.
Tule kumbijaksi

LAIJOSKOKOUS

18.2 klo 14

KÄSITELLÄÄN ENSI
VUODEN TUTKINTO-
VAATIMUKSIA

laitoksen aulassa

SAKOTUKSEN PERIMMÄINEN OLEMUS =

KIRJASTON PERIMMÄINEN TARKOITUS

Vuonna 1981 Tampereen kaupunginkirjastossa käytettiin kirjallisuuden hankintaan 2 100 000 mk. Vuodelle 1982 on varoja käytettävissä 2 620 000 mk, jolla hankitaan 48.900 kirjaa. Viime vuonna saatiin myöhästy-
mis- ja tilausmaksuina tuloa 210 000 mk. 1.4. -82 korotetaan tilaus-
maksua 1,30 mk tilaukselta. Myöhästymismaksuja ei ole vielä nostettu.
Kirjan nettokeskihinta v. 1982 on 46,50 mk. 210 000 sakko- yms. tuloilla
saisi n. 4468 kirjaa, jos rahat voisi käyttää tähän tarkoitukseen.
Mihin sakkotulot oikein menevät? Ja tarvitaanko sakkoja ollenkaan?

Uusimmassa Tampereen kaupungin-
kirjaston viikkotiedotteessa
kerrotaan vuoden 1982 olevan
"asiakaspalvelun vuosi". Mitä
hyvä asiakaspalvelu merkitsee
käytännössä? Parempia murtohä-
lytyslaitteita kirjastolle, te-
hokkaampia kontrollikeinoja, pi-
dentyviä mustia listoja... vai
jotain ihan muuta.

Minkälainen on tulevaisuuden ja
jo tämän hetken kirjasto? Se
muistuttaa yhä enemmän valinta-
myymälää, jonka on toimittava
mahdollisimman tehokkaasti. Hie-
no hehtaarikirjastoko, johon ta-
vallinen ihminen, työtön, kaik-
kialle ei-tervetullut nuori,

köyhä opiskelija, vanhus ei us-
kalla astua. Paikka, jota kir-
jastomerkonomit vahtikoivina
vahtivat. Koneet surisevat. Piip-
 ja punainen merkkivalo syttyy
selvittämättömien syntien mer-
kiksi. Asiakas on varas kunnes
toisin todistetaan! Luukku avau-
tuu lattiasa ja rikollinen
putoaa... Hanki nyt edullisesti
yhdistetty pankki- ja kirjasto-
kortti meiltä! Erinomaisena pa-
rannuksena vaivattomasti sakot
suoraan pankkitililtäsi. Mutta
muista: Jos tilisi on tyhjä, ei
sinulla ole asiaa kirjastoon.

"Täytyy tukea vähän kirjastoa", sanoo asiakas maksaessaan sakkoja ja myöhästyneistä kirjoistaan. Mutta mihin rahat todellisuudessa menevät? Kaupungin kassaan, eikä kirjaston hankintatilille, jolloin olisi kyllä motivoitumpaa sakottaa asiakkaita, kun saataisiin hankittua lisää kirjoja kirjastoon.

Mitä sakottamissysteemi kertoo kirjaston olemuksesta? Onko kirjasto vain tekninen palautus - lainaa järjestelmä, jossa kaikesta täytyy maksaa vai voisiko se olla demokraattinen palvelulaitos, jossa ei ole kynnyksiä (sakot esim.) kirjastonkäytölle?

Mihin sakoilla oikein pyritään? Ovatko ne rangaistus, kasvatusta, keino saada kirjat kiertämään? Onko tavoitteisiin päästy? Eikö sakkojen pelko estä ihmisiä palauttamasta kirjojaan?

Entäpä asiakkaiden eriarvoisuus sakotuksen suhteen: Eri kirjastopisteissä sakotetaan eri tavoin. Sakotetaan myös ns. päristä kertoinen mukaan tai sitten tuttavilla ei kynitä.

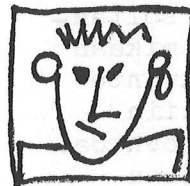
Sakottaminen tuo kirjastonhoitajan ja asiakkaan suhteeseen tosi ikävän maun. Kun on vastakkain asiakkaan sana: en oo lainannut tai olen varmasti palauttanut ja toisaalta mikrofilmin järkkymätön todistus - jää asiakas kirkkaasti toiseksi. Miksi pitää nöyryyttää ja epäillä ihmisiä?

Eikö voitaisi kokeilla sakotonta päivää tai miksei sakotonta viikkoa kerran kuussa ja tarkkailla vaikutusta esim. lähetettävien karhukirjeiden määrään? Henkilökuntaa vapautuisi mielekkäämpään työhön, esim. siihen hyvään asiakaspalveluun. Tässä asiassa voitaisiin hyödyntää k & i - laitosta (esim. gradutöissä).

Eikö olisi jo aika lopettaa kuiskuttelu ja supina tiskin takana jakahvitauoilla ja ryhtyä julkisesti keskustelemaan työn periaatteista. Muuten kirjastotyö on kohta pelkkää optisten korttien räpläämistä ja vahtikoirana oloa. Sarjamekaanisia käden ja jalan liikkeitä.

PS. 16.3.-82 on valtakunnallinen Suomen tieteellisen kirjastoseuran ja Suomen kirjastoseuran järjestämä kirjastojen tiedotuspäivä. Tampereella järjestetään keskustelutilaisuudet aikuisille klo 18.00 kirjaston luentosalissa ja lastenosastolla klo 17.00. Paikalla on Kirjastolautakunnan jäseniä ja kirjaston henkilökuntaa vastamassa asiakkaiden tekemiin kysymyksiin ...! "Paneelille voit jättää etukäteen kysymyksiä kirjastoon jos ei ehdi itse paikalle kyselemään.

↑ SORMENVÄLKINÄYTE

PANKKI - BUS-
SI - KIRJASTO-
KORTTI

ÄRTSY HÄIKIÖ
0502 67 - 133X

"ME EI OLLA IHAN TAVALLISIA BANAAANEJA"

Lyhyen jahkailevan odottelun jälkeen päästiin aloittamaan UHOn eli Uudemman Huonomman musiikin Orkesterin ja Vaihtoehdon Sähkövoimalle haastattelu, kun Petri Vesteliini saapui ja kiisti painokkaasti huhut, etteivät muut Uholaiset muka saisi puhua mitään ellei hän ole paikalla.

Aluksi kuitenkin Tampereen musiikkielämää kohauttaneen UHOn kokoonpano: Marjukka "Maukka" Kuikka (lyömäsoittimet), Jaana Pakarinen (flyygeli, kurttu, riisipruutti, riivinrauta&teesihviälä, varavokalisti), Petri Vesteliini (laulu, sävellys pariin kappaleeseen. Miehen käsissä pysyy huuliharppu ja hänen on joskus nähty painavan flyygelinkin kosketinta.)

Kyselin artisteilta onko heillä esikuvia. Jaana sanoi, että tärkein vaikuttaja UHOn musiikkiin on ollut Vaihtoehto. Vaihtoehdossa soittavat Petrin ja Marjukan kanssa Tuija (melodika), Jukka (En nuistanut kysyä hänen instrumenttia, koska nuori mies soitti lahjakkaasti suutaan haastattelussa. Olen nähnyt hänen esiintyvän joskus kitara sylissä.) ja Riitta Kärki (kitara), joka ei ollut mukana haastattelussa.

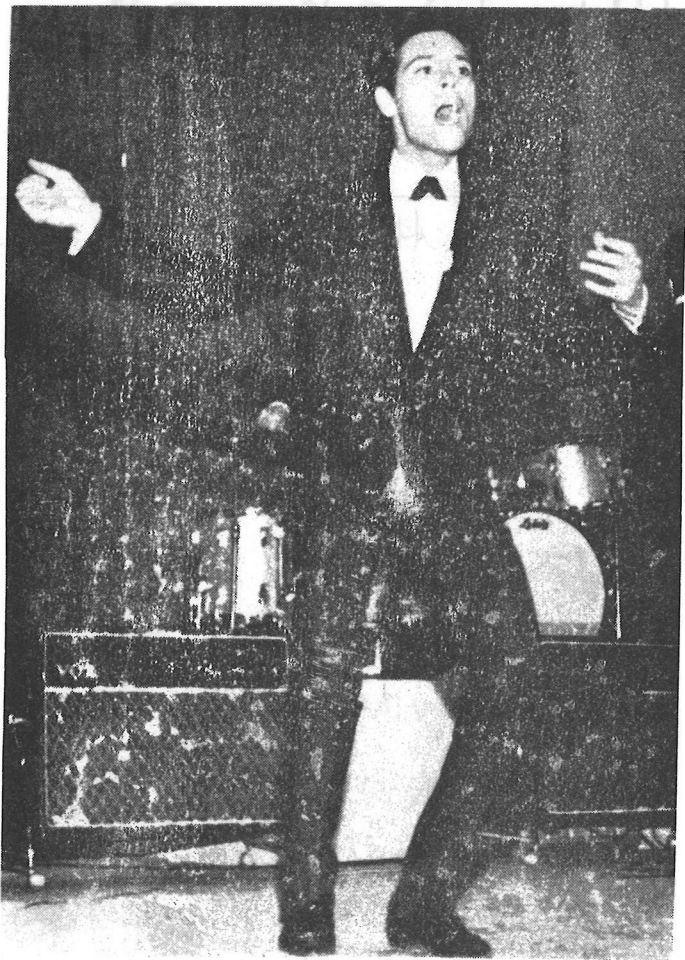
Vaihtoehto (Jukan puhetta) syntetisoi Sibeliuksen, Motörheadien, kansanlaulun, heavyn, reggaen, virsimusiikin ja itämaisen ajattelun monipuoliseksi aleatoriseksi Adornon musiikkifilosofiaan tukeutuvaksi soitannoksi. Vaihtoehto ei ole mikään tavallinen banaani. Kun kuuntelee jotain Neil Youngia niin kyllä alkaa kaivata Vaihtoehto. Molempien bändien soittajien mielestä heidän esiintymisilään on sosiaalis-viihteellinen ja Juha Hakalan tärykalvojen rikkomisfunktio. Musisoinnissa on myös matemaattis-loogisia aineksia - siihenhän velvoittaa jo k&i-tieteen perinne ja professori M. Okko.

UHOn tytöt Ylioppilastalon lavalla.

Täytyy myöntää, että yhtyeitten soitossa on jotain häkellyttävän alkuvoimaista ja omalaatuista. Muut adjektiivit tuntuivat surkean riittämättömiltä ja kapea-alaisilta bändeistä puhuttaessa. Soittajien itsensä mielestä musiikki voidaan jakaa kahteen lajiin: UHO- ja Vaihtoehto-musiikkiin ja muuhun musaan. Sen vuoksi bändeillä ei ole vakavasti otettavia kilpailijoitakaan. Danny on sellainen ehkä joskus ollut, mutta hänenkin voimansa alkavat jo ehtyä.

Vaihtoehto on tähän saakka tullut tutuksi vain tamperelaiselle klubi-yleisölle. UHOa on kuultu jo Ylioppilastalolla ja kaukana Kaukajärvellä, jonne bändi teki keikkamatkan joulukuussa. Tukholmaa lähdetään valloittamaan 13. tätä kuuta. (Eivät osanneet vielä sanoa, miltä tunnelbana-asemalta kiertua alkaa.)

Petri Vesteliini

UHO:n musikantit olivat tyytyväisiä menestykseensä Ylioppilastalolla. Lyömäsoitintaiteilija Kuikan kainalossa oli roikkunut parhaimmillaan viisi juopunutta sosiologian opiskelijaa. (Saavutus saa toimittajankin kateelliseksi.) Tamperelaisyleisöstä bändeillä ei ollut pahaa sanottavaa, vaikka yleisö ei aina oikein tunnustavien milloin on aplodien aika.

Bändit ovat treenanneet soittimien käsittelyä viime kuukaudet erämaamajallaan. Soittotaitoa yritetään hioa, jotta ainutlaatuisen ja vaikeahko UHO-Vaihtoheite-soundi menisi kuulijoitten kaaliin. Ihmiset ovat nykyisin niin tottuneita valmiiksi purkitettuun musiikkiin, että yhtyeitten musiikki ei ehkä heti avaudu kaikille. Muusikoilla tuntuu olevan korva halu kehittää itseään eteenpäin. Artistit kuuntelevat nyt tarkkaan

surf-musiikkia, flamencon ja sal-san rytmejä. Tuloksia kuulemme jo ehkä 8. 2. Domus-klubilla.

Tässä vaiheessa Vesteliini vaati parempia kysymyksiä, mutta minusta kysymykset täytyy tehdä vastaajien mukaan ja kyllä tuntuu julkisuus kuitenkin kutkuttavan nuorten tähtösten mieliä. Kysäisin aikovatko bändit pitää kokoonpanonsa samanlaisina. UHO:n Pakarinen selitti, että UHO aiotaan laajentaa sinfoniaorkesterin kokoiseksi big bändiksi. Kehitteillä on myösuusia mahtavia kitarasoundeja mikin ja mankan sijoittelulla.

Kummankaan bändin esiintymisiin ei ole tähän asti kuulunut ulkoisilla puitteilla loistaminen Musiikissa ja soittajissa on väreillyt niin voimakasta jännitystä (soittajissa varsinkin ennen esiintymistä), ettei rekvisiittaa ole tarvittu. Toisaalta yhtyeet eivät vielä ole päässeet suuriin rahoihin käsiksi ja P. Vesteliinin mielestä alku on otettava huolellisesti, jos aikoo näissä hommissa rikastua. Kaikessa on yritetty säästää. Roudariakaan ei ole palattu, koska ihailijat saadaan yleensä auttamaan bändin ja vehkeitten kantamisessa sisälle ja vihamiehet ulosheitossa. Nuoret soittajat lähettivät terveisiä kaikille lukijoille lahjoitusten toivossa. Lyömäsoitintaiteilija Marjukka toivoo erityisesti punajuuripurkkeja ja puukauhoja.

Petri Vesteliini (joka oli hieinan erikoinen haastateltava, koska hän halusi istua koko haastattelun ajan toimittajan selän takana) on myös runoilija. Hän on sanoittanut UHO:n menestyskappaleen Ukkula-muta, Hupaluta-suta. Yhtye käyttää myös valmiita sanoituksia, suomen ja englannin lisäksi saamen (Ngjaa, ngjaa) ja espanjan kielisiä.

Lopuksi bändit totesivat, ettei heillä ainakaan vielä tähän mennessä ole ollut kielteisiä kokemuksia kuuluisuudesta. Hauska kuulla, ovatko he vielä samaa mieltä luettuaan tämän haastattelun.

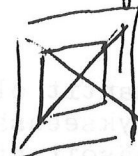
L. V.

Dr. Jakov M. Berger

Tiistaina, toinen helmi-kuuta, kävi kirjastotieteen ja informatiikan laitoksella vieras, Jakov Mihailovits Berger Moskovasta, INION:sta. INION on Neuvostoliiton tiedeakatemian yhteiskuntatieteellinen instituutti ja sen kirjasto on Neuvostoliiton yhteiskuntatieteellinen pääkirjasto. INION:n tehtäväkenttä on varsin laaja. Se tarjoaa informaatiopalveluja tutkijoille ja jatko-opiskelijoille, hankkii ja muokkaa aineistoa, harjoittaa julkaisutoimintaa, koordinoi informaatiotoimintaa, kehittää yhtenäistä valtakunnallista atk-järjestelmää ja harjoittaa kansainvälistä yhteistyötä.

Bergerin vierailua varten laitos oli järjestänyt keskustelutilaisuuden, jota Berger itse piti erittäin tärkeänä. En tiedä, oliko kyse laitoksen vieraanvaraisuudesta vaiko mistä, mutta kovin hyvin ei tilaisuudesta etukäteen tiedotettu. Kuitenkin tämänlaatuiset vierailijatapaamiset ovat tärkeitä sekä opettajille että opiskelijoille. Ne antavat ulottuvuutta ja näköaloja ohi omien, joskus lukkiutuneidenkin kysymystenasettelujen. Uskaltaisin väittää, että opiskelijalle ne antavat enemmän kuin jotkut luennot. Itse esim. sain tästä keskustelusta tutkimukseen liittyvästä problematiikasta paljon enemmän irti kuin aikoinaan luentosarjasta, jonka tarkoitus oli johdattaa kirjastojen ja informaatiopalveluiden sekä niiden toimintaympäristäjien käyttöön tutkimuskohteena. (Kelle langettaisiin syyn, Bergerille, em. luentosarjalle vaiko itselleni?)

- pattern classification -
1. ДНК
 2. туннельная коммуникация
 3. информация
 4. человек
 5. распознавание
 6. мультисенсорное восприятие
 7. логика
 8. компьютерное моделирование
 9. АЗС и АТФ
 10. управление
 11. язык

tämä lista lienee inionin osastojako. (Leikattu Bergerin muistimpanoista).

Oli miten oli, me, jotka tiistai-iltana vajaan kaksi tuntia Bergerin kanssa keskustelimme, olimme tilaisuuteen varsin tyytyväisiä. Berger osoittautui ihmiseksi, joka kannattaa tavata. Vaikka hänellä on korkea asema INION:n osastopäällikkönä, minkäänlaista byrokraattia

hänestä ei löydä. Hän suhtautuu kanssaihmiisiinsä ystävällisesti, sanoisinpa, että toverillisesti. Kuuntelee ja ymmärtää. Jokin hänen olemuksessaan, tavassaan esiintyä, luo muihin optimis- mia ja uskoa tulevaisuuteen.

Keskustelussa tulivat esiin kysymykset kirjastoalan kou- lutuksesta Neuvostoliitossa, informaatiopalveluiden välit- tämisestä koko kansalle leh- distön kautta, informaation toimenkuvasta ja hänen työnsä sisällöstä sekä tutkijoiden tottumattomuudesta käyttää abstraktijulkaisuja (Neuvos- toliitossakin tutkijat halua- vat lukea kaiken itse, mikä kuitenkin nykyisin on mahdo- tonta). Tietenkin keskustel- tiin myös INION:sta, sen raken- teesta ja laajuudesta. Berger esitti lukuja kuvaa- maan INION:n toiminnan laa- juutta:

-Inionissa työskentelee 1600 henkilöä

-Inion tuottaa eri aloilta yhteensä 29-30 kuukausijul- kaisua

-Inion tuottaa vuodessa noin 200 000 referaattia

Nämä kaikki ovat sellaisia lukuja, jotka hätkähdyttävät ja panevat kuulijan mietti- mään lukujen takana olevaa todellisuutta.

Keskustelun teemoista antoi itselleni eniten Bergerin pu- heenvuoro tieteidenvälisen yhteistyön välttämättömyydes- tä. Berger korosti sitä, että tutkijan pitäisi seurata paitsi omaa alaansa, myös lä- hialoja ja jopa kauempanakin olevia tieteenaloja sekä eri alojen kehitystä eri maissa. Hänen mielestään yhteiskunta- tieteilijän on tiedettävä, mitä luonnontieteissä tapah- tuu ja päinvastoin. Tämä on välttämätöntä siksi, että tutkijoilla on ratkaistava- naan maailmanlaajuiset ja kokonaisvaltaiset ongelmat - ongelmat, jotka eivät ole rajoitettavissa yhteen kapeaan sektoriin eikä yhteen maahan.

Berger piti tärkeänä myös kansainvälistä yhteistyötä sekä tieteen että infor- maation alalla. Bergerin omasta panoksesta tässä yhteistyössä kertoo se, että 1950-luvulla hän työskenteli Kiinan kansantasavallassa. Hänen Tampereella-vierailunsa varsinainen syy oli rauhan- tutkimusta Neuvostoliitossa ja Suomessa käsittelevän kirjan valmisteleminen yhdes- sä Tampereen Rauhan- ja konfliktintutkimuslaitoksessa työskentelevän Unto Vesan kanssa. Ja melko pian Mos- kovaan paluunsa jälkeen Berger matkustaa Vietnamiin auttamaan sikäläisen infor- maatiopalveluverkoston raken- tamisessa.

Asiasana toivottaa Bergerille hyvää matkaa ja toivoo jälleentapaamista joko Tampereella tai Moskovassa.

Mirja Iivonen

Dr. Jakob M. BERGER

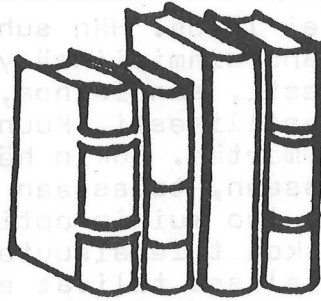
Head of Department Institute of Scientific Information for Social Sciences Academy of Sciences of the USSR

Moscow V-418
Krasikova 28/45

Phone 238-12-33
231 22 22

NÄYTEIKKUNA

BERMANN, TAMAR... et. al. Kirjaston käyttäjäkoulutus projektiopintojen yhteydessä. (UDK:n tieteellinen julkaisusarja n:o 12). Tampere 1981.

Julkaisusarjassamme ilmestyi viime syksynä Bermann et. al. teos Kirjaston käyttäjäkoulutus projektiopintojen yhteydessä, josta on eri instansseissa keskusteltu kovasti. Onpa opuksella väitetty olevan mullistava vaikutus kirjastoalan opiskelijoiden näkemyksiin ammattikäytännöstään ja opiskelutavoistaan. Oli näin tai ei, seuraavassa (jälleen) hieman taustaa sille, miksi Bermann&kumppanit räjäyttävät tajunnan. Tai sitten ei, sanoisi ikuiseen pessimismiin vajonnut skeptikko.

Ensinnäkin, Kirjaston käyttäjäkoulutus projektiopintojen yhteydessä yhteydessä osoittaa, etteivät kirjatenttien kanssa tuskailu ja laumaluentoilu ole ainoita mahdollisia opiskelutapoja. Päinvastoin, esitellään jotakin meikäläisiin olosuhteisiin verraten todella innostavaa: projektiopiskelu.

Kurssikirjoja ei ole, pakollisia tenttikirjoja ei ole (eikä juuri vapaaehtoisikaan). Niiden tilalla on omaehtoista ryhmätyötä, itsenäistä opiskelua ym. mukavaa. Sosiaaliset kontaktit paranevat kuten myös opiskelun mielekkyys. Aikaa ei silti kuluteta pelkkiin kuppilakeskusteluihin; puolueettomien tutkimusten mukaan opiskelun tehokkuus säilyy samana. Kuulostaako tieteisutopialta? Ei ole sitä, vaan täytätä totta Roskilden yliopistokeskuksessa, missä ei vain rutiininomaisesti ja välineellisesti opiskella vaan ilmeisen aktiivoivasti projektiopiskellaan.

Ai että ei toteudu harmaassa Suomessamme? Niinhän ne skeptikot ja resurssifakki-idiootit vakaumuksen syvällä rintäänellä lausuvat. Silti mikään ei estä meitä - mielestäni - muodostamasta tenttilukuryhmiä ja opinto- ja kirjallisuuspiirejä, mikä puuhailu tavallaan kiertoteitä vie samansuuntaiseen päämäärään. Idealismi on mukavaa!

Toinen Bermann & kumppaneiden keskeinen anti on se muutos, jota he vaativat kirjastonhoitajien käsityksiin omasta työstään sekä myös itse ammattikäytäntöön. Projektiopiskeluhan vaatii opiskelulta tiettyä aktiivisuutta ja oma-aloitteisuutta (joita omassa pakertamisessamme vaaditaan vasta gradun tekovaiheessa. Se näkyy!). Niinpä on luonnollista, että kirjastonhoitajan pitäisi muuttua "pöttinvartijasta" so tietopesän päällä suojelevasti makaavasta emolinnusta tietoja ja niiden hakumetodeja auliisti tarjoilevaksi informaatiokanuunaksi. Kuuluiko jostain epäilevä huokaus: entäs ne rutiinit... Niinpä niin, niihin on helppo vedota, kun ei edes uskalleta yrittää jotakin uutta. Pölyn kerääminen kun on niin kivaa.

Sokerina pohjalla tuo Bermann vielä teoksen lopussa artikkelissa "Julkinen tieto - yksityiset taidot" julki huolestuneisuutensa nykyisen koulutusjärjestelmän vaikutuksesta opiskelijoihin. Hän kirjoittaa: "Niin kauan kuin opettajat vain antavat hyväksytyjä teoksia tenttien perustaksi, niin kauan kuin opiskelijat eivät haasta opettajiaan paljastamaan siihen saakka salattuja informaationkeruutaitojaan, opettajat ovat vakava este opiskelijoiden itsenäisyyden kehitykselle ja koko elämän kestäväälle itseopiskelulle ... koska opettajat toimivat opiskelijoiden ja varmistetun tiedon kontrolloinnin välineinä."

GILJAREVSKI, R.S. & SREJDER, JU.A. Tieteellisten informaatio-
prosessien semiotiikka. (UDK:n tieteellinen julkaisusarja
n:o 9). Tampere 1980.

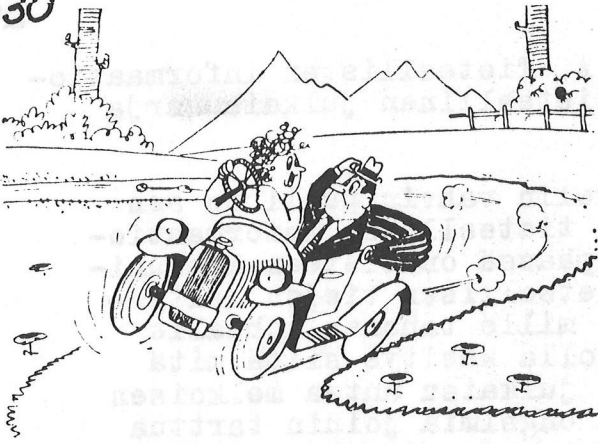
Giljarevskin ja Srejderin artikkelin vahvin puoli on sen laaja-alaisuus. Se osoittaa koko tieteellisen informaatio-
prosessin kentän jonka toisessa päässä on tieteen kommuni-
kaatiojärjestelmä ja toisessa tieteellisen tiedon esitys-
tavat. Sijoittuipa pohdiskelumme mille tahansa kohdalle
kyseistä kenttää pitäisi meillä olla käsitys siitä mitä
tieteellinen informaatio on. Ko. julkaisu antaa melkoisen
määrän näkökulmia, vastauksia ja ongelmia joihin tarttua
tieteellistä informaatiota tutkittaessa. Kysymys tieteelli-
sestä informaatiosta on relevantti myös koko alaamme aja-
tellen. Kirjastotiedekin (ja yleiset kirjastot) joutuu ko-
konaisena tekemisiin tieteellisen informaation kanssa,
eikä kysymys ole periferinen.

Tekijät jakavat tieteellisen informaatiotoiminnan organisa-
tooriseen, tekniseen ja sisällölliseen aspektiin. Viime
mainittuun kuuluu tämän julkaisun aihe eli informaation
esittämisen ongelmat. Informaation esittämisellä tarkoitetaan
sen ilmaisemista merkkijärjestelmässä, joten se liittyy
semioottisiin (syntaktisiin, semanttisiin ja pragmaattisiin)
ongelmiin (kts. G.&S., s.6 ja 7). Mainittakoon esimerkkeinä
näistä ongelmista dokumenttien muoto, niiden sisällön esit-
täminen, informaation hyödyllisyys käyttäjälle ja käytön
helppous. Meidän laitokseltamme katsoen on eräs sisällöllii-
seen (ja organisaatoriseen) aspektiin sisältyvä ongelma
keskeinen: kysymys tieteellisen informaation välittymisestä
ja käytöstä tai otsikonomaisesti Tiede ja demokratia.

Julkaisun toisessa luvussa kootaan yhteen tieteellisen in-
formaation ja informaatioprosessien ominaisuuksia ja poh-
ditaan lyhyesti mitä ne merkitsevät. Lukijalle kuva tieteel-
lisestä informaatioprosessista hahmottuu ja konkretisoituu.
Kolmas luku käsittelee semioottisia ongelmia. Silmään pis-
tää se miten automaation, tiedonhaun ja -esittämisen prob-
lematiikkaan suhtaudutaan. Ei-tekniset pohdiskelut kulke-
vat rinnan teknisten ongelmien kanssa. Ei siis niin, että
ensin tehdään koneet ja järjestelmät ja sitten katsotaan
onko niistä mitään riemua.

Itse VINITIn tutkimuksia koskevat selostukset vaatisivat
erikoistietoja matematiikasta. Mutta tarkalla lukemisella
(ja toisaalta unohtamalla sen, ettei tiedä mitä esim. moni-
arvologiikka tarkoittaa) saa kyllä kuvan siitä mitä mah-
dollisuuksia semioottinen tutkimus tarjoaa ja millaisiin
ongelmiin informaatiojärjestelmien kehittämisessä voidaan
törmätä.

Semiotiikka on meidän kannaltamme spesiaaliala. Silti kan-
nattaisi pohtia pitäisikö sen perusteita opettaa myös meillä.
Se voisi auttaa meitä ymmärtämään informaatiota kokonaisilmiö-
nä ja ryydittää täällä käytävää luokitus, tiedonhaku ja
automaatio keskustelua. Miltä kuulostaisi tavoitteena yhte-
näinen opiskelun kokonaisuus joka sisältäisi luokituksen,
informaatiojärjestelmät (mm. informaation tallennus ja
haku), automaation ja semiotiikan ?

Knallelandin retkeltä

Borásin pääkirjasto on komea kulttuurikeskus, sen yhteydessä on mm. loistavat näyttelytilat museolle. Harjun rinteillä kiertää vähän käytetty maastollisesti ja maisemiltaan oiva purupolku. Olisiko siis Ruotsissa parempi olla kirjastonhoitajana?

Taloudellisten vaikeuksien vuoksi Ruotsiin ei enää ole kyllä helppokaan päästä töihin. Mutta viehättäisikö kirjastopoliittinen linja? Suhtaudun epäillen. Voidaan rakentaa komeannäköisesti, tehdä hienoja esitteitä eri kielillä - ratkaisevinta on kuitenkin miten ihmiset kohtaavat kirjaston. Onko kirjasto järjestetty ihmistä, käyttäjää, varten vai mainosmiehen kuplakoi?

Tarvitaan analyysiä yhteiskunnasta ja kirjaston tehtävistä yhteiskunnassa. Tarvitaan tutkimusta siitä, miten kirjasto toimii käyttäjien todellisuudessa. Tarvitaan kasvatusta kirjastonkäyttäjiksi. Jos näitä puuttuu ja kirjastotyöntekijät kipuavat yhä korkeammalle norsunluutorniinsa, ympäröivät itsensä visusti Hyvällä Kirjallisuudella, käyttäjien joukko supistuu, lainaus laskee. Näin on laajalti käynyt Ruotsissa ja näin on vaarassa käydä Suomessa.

Ei lainaus ole tietenkään mitään itsetarkoitusta, ei edes Hyvän kirjallisuuden. Kirjaston on vaikutettava ihmisten tietoisuuteen, kirjaston on oltava osa tahdonmuodostusjärjestelmää. Vasta silloin kirjasto on ansainnut paikkansa, kun sen käytön seurauksena yhteiskunta ja ihmiskunta toimivat paremmin.

"Ei kirjasto voi kasvattaa", "ei kirjasto voi ratkaista sosiaalisia ongelmia" - tämä on hämäystä ja valhetta. Juuri kirjaston on ratkaistava ihmiskunnan, yhteiskunnan ja lähiyhteisön ongelmat. Kuka tai mikä sen sitten tekisi ellei kirjasto?

On vain ymmärrettävä kirjasto oikein. Kirjasto on toiminta. Se on inhimillisen aktorin oppimisprosesseista merkittävin. Ihmiskunnan muistiinmerkitty kokemus ja elävä aivomassa kohtaavat. Kirjasto on toiminta, jolla elävän aivomassan tietoisuus kehittyy. Koulutusjärjestelmän vaikutus on hetkellistä, joukkotiedotusvälineiden satunnaista.

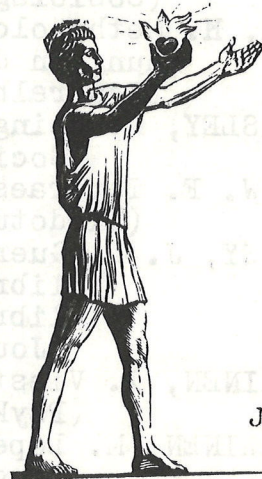

Kirjaston toiminnassa oleellisinta on, mitä tapahtuu käyttäjien, toiminta-alueen ihmisten aivoissa. Heti seuraa kysymys, miten materiaali on järjestetty ja mitä materiaalia on. Mikä on henkilökunnan ammattitaito niiden mitä moninaisempien esteiden poistamisessa, jotka estävät toiminta-alueen aivomassaan liittymisen kirjaston tarjoamaan ihmiskunnan henkiseen omaisuuteen? Tärkeätä on se, miten henkilökunta hoitaa kirjastoa, mutta verrattomasti tärkeämpää on, miten henkilökunta käsittelee vastuulleen annettua aivomassaa, miten kohdellaan ihmisiä. Välinpitämättömästi? Pelokkaasti? Ylenkatsoen? Heitetään ehkä peräti ulos, jos ei osata käyttäytyä? Katsellaan norsunluutornin korkeakulttuurisista sfääreistä alas velloviin mase, soihin, toivotaan, että sieltä joku jotenkin, ihmeen kaupalla, osaisi ja jaksaisi nousta luoksemme?

Tietenkin on meneteltävä toisin: mentävä ihmisenä ihmisten luo. On kasvettava yhdessä, muututtava yhdessä. No, jos emme pysty murtautumaan irti filosofiasta, jonka mukaan - hyvänen aika, jokainenhan sen näkee - ihmiset ovat lahjoiltaan erilaisia, ei kaikista voi tulla sivistyneitä. Ihmiskunnan historiaa ovat aina vieneet eteenpäin Suuret Yksilöt, heille on annettava mahdollisuus..., niin silloin on tietysti pysyteltävä visusti norsunluutornissa.

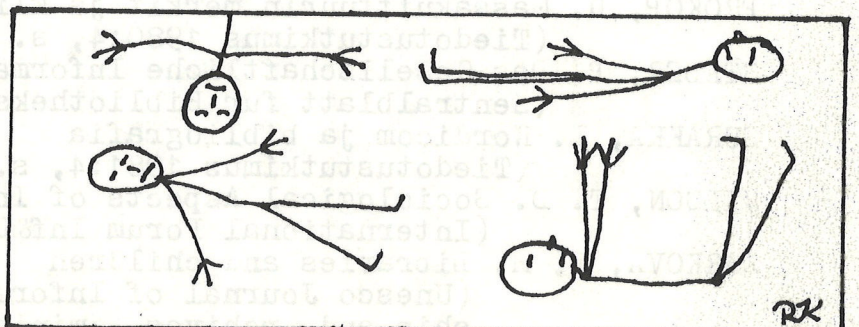
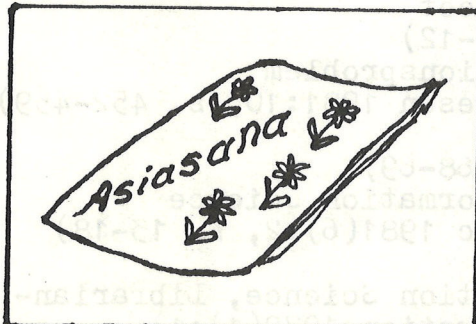
Miksi näitä kirjoitan? Jälleen kerran olen kurkkua myöten täynnä hurskaita vaatimuksia "tasosta". Ei kirjaston tasoa voi tehdä ihmisten selän takana tai yläpuolella. Taso on tehtävä ihmisten kanssa, sivistymättömien, tietämättömien, kärsivien ja epäsosiaalisten kanssa. On tehtävä korkea taso.

Jorma Kauppinen

HITEN... JATKOA
SIVULTA 11

... JA LOPPUTULOS:

Artikkeli- seurannan satoa

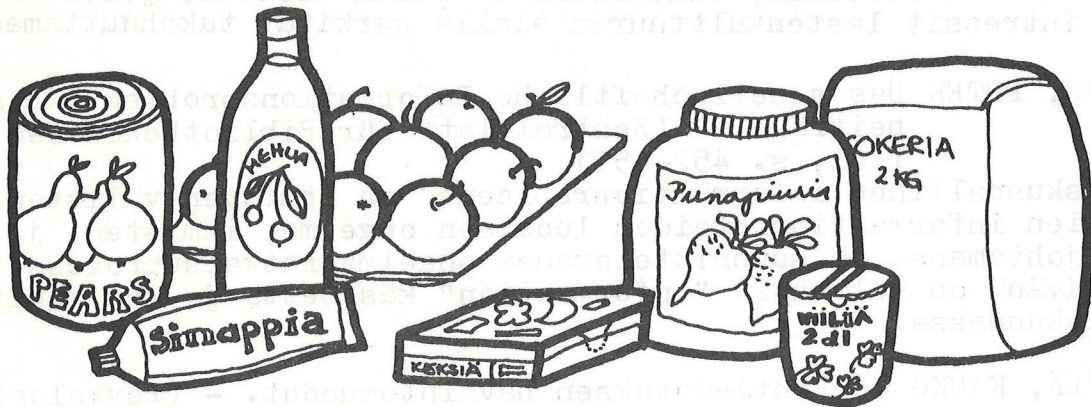
Artikkeliseuranta on lähtenyt liikkeelle. Suuresta artilleijoukosta on pyritty valikoimaan muutamia kiinnostavimpia, jotka on sitten kopioitu. Opintoneuvonnasta löytyvät ensimmäisen kuukauden seurannan tulokset kaikkien ulottuville, käypä katsomassa löytyykö jotain kiinnostavaa.

- AHTIAINEN, L. Kioskikirjallisuuden kehityksestä 1970-luvulla
(Tiedotustutkimus 1981:3, s. 30-35)
- BOTTLE, R. T. Legislation, technology and curriculum requirements for open and closed information systems
(Journal of Librarianship 1981(13):2, s. 75-81)
- CARROLL, F. L. An internationalized children's literature
(Unesco journal of information science, librarianship and archives administration 1979(1):1)
- ESKOLA, K. Sukupolvet ja lukukokemukset
(Sosiologia 1981:4, s. 287-296)
- GÖHLER, H. Methodologische Probleme der Leser- und Benutzerforschung in der Deutschen Demokratischen Republik
(Zentralblatt für Bibliothekswesen 1980:6, s. 270-275)
- HAMMERSLEY, M. Using qualitative methods
(Social science inform. studies 1981:4, s. 209-219)
- HAUG, W. F. Tavaraestetiikka ja massakulttuuri
(Tiedotustutkimus 1981:3, s. 23-29)
- HENNESSY, J. A. Guerrilla librarianship? A review article on the librarianship of politics and the politics of librarianship
(Journal of librarianship 1981(13):4, s. 248-254)
- HOLOPAINEN, I. Viestinnän tutkimus ja toiminnan analyysi
(Psykologia 1980:3, s. 145-150)
- JUSSILAINEN, M. Lopetetaanko suomalaisen tiedotustutkimuksen bibliografia?
(Tiedotustutkimus 1981:3, s. 57-58)
- KOBLITZ, J. On the concept of Science
(International Forum Inf&Doc 1981(6):2, s. 30-31)
- LEHTIÖ, P. K. Inhimilliset tietosuoritukset ja tietotekniikka
(Psykologia 1980:5, s. 271-275)
- LYSANDER, P. Vargarna är lösa i barnkammaren! Barnkulturens uppkonst och undergång
(Ord&Bild 1979:1, s. 34-40)
- PROKOP, D. Massakulttuurin merkit ja kliseet
(Tiedotustutkimus 1980:4, s. 3-12)
- STÄBER, P. Das Gesellschaftliche Informationsproblem
(Zentralblatt für Bibliothekswesen 1981:10, s. 452-459)
- SURAKKA, L. Nordicom ja bibliografia
(Tiedotustutkimus 1981:4, s. 68-69)
- WILSON, T. D. Sociological Aspects of Information Science
(International Forum Inf&Doc 1981(6):2, s. 13-18)
- ZARKOVA, L. M. Libraries and children
(Unesco Journal of Information Science, Librarianship and Archives Administration 1979(1):1)

BOTTLE, R.T. Legislation, technology and curriculum requirements for open and closed information systems. - Journal of librarianship, vol. 13 ; n:o 2, April 1981.

Yhteiskunnan, teknologian ja hallinnon sekä informaation ja informaatiotarpeiden välillä on vuorovaikutusta. Lainsäädäntö tuottaa informaatiota: perustetaan tutkimuslaitos, joka tuottaa tieteellistä informaatiota, tai teollisuuden on informoitava hallintoa. Vaikka virkamiehet yrittävät tehdä informaation esimerkiksi asuntojen rakentamisesta käsitettäväksi kadunmiehelle, paljon tietoa jää levittämättä.

Voisi väittää, että informaatio on resurssi, kuten koulutus, joka valtion tulee taata kaikille. Informaatiojärjestelmiä on erilaisia: toisaalta valtion kaikille tuottamat (kirjastopalvelut, joukkotiedotus), toisaalta muutamien ihmisten informaatio-palvelut saman organisaation toisille jäsenille. Ensimmäistä voisi kutsua avoimeksi ja toista suljetuksi informaatiojärjestelmäksi. Onko sama opetusohjelma sovelias toisaalta avoimissa ja toisaalta suljetuissa informaatiojärjestelmissä toimiville? Luultavasti suuren yleisen kirjaston neuvoja on paremmin rinnastettavissa informaattikkoon kuin lastenkirjastonhoitajaan. Virkamies tai valtuutettu voi joskus pyytää informaatiota yleisestä kirjastosta. Entä jos kysymys vaatii kustannuksia ja aikaa? Onko heillä oikeus vaatia suurempia palveluja? Pitäisikö yleisen kirjaston neuvonnalla olla (etenkin vaikeina taloudellisina aikoina) kaksi palvelutasoa? Pitäisikö tällöin julkisen sektorin opinto-ohjelman olla erilainen (heikompi) kuin yksityisen? Tällaista tuskin esitetäisiin lääketieteen opinto-ohjelmaan.

ESKOLA, KATARINA Sukupolvet ja lukukokemukset. - (Sosiologia 4, 1981, s. 287-296)

Artikkelissa tarkastellaan iän suhdetta lukukokemuksiin sukupolvien näkökulmasta. Lukijasukupolvien määräytyminen on yhteydessä lukijan omiin aktiivisuusvuosiin ja kunkin sukupolven nuoruusvuosien aikoihin ilmestyvään kirjallisuuteen.

GÖHLER, HELMUT Methodologische Probleme der Leser- und Benutzerforschung in der Deutschen Demokratischen Republik. - (Zentralblatt für Bibliothekswesen 6, 1980, s. 270-273)

DDR:n käyttäjätutkimus keskittyy kolmeen pääkohtaan: 1. eri sosiaaliryhmien kirjallisuustarpeet 2. pitkän aikavälin vaikutukset tarpeiden kehitykseen ja 3. kirjastonhoitajan ja käyttäjän väliset suhteet. Jatkossa pyritään empiirisiä tuloksia hyödyntämään käytäntöön. Tällöin tärkeä metodologinen tutkimusalue ovat erilaiset indikaattorit kirjastososiologisia tutkimuksia varten.

HENNESSY, J.A. Guerrilla librarianship? A review article on the librarianship of politics and the politics of librarianship. - (Journal of Librarianship, vol. 13, 4, October 1981)

Voiko Englannin parlamentin kirjasto vaikuttaa parlamentin jäsenten päätöksiin? Onko kirjastolla merkitystä esimerkiksi suhtautumiseen ydinvoimaohjelmaan vai onko muu informaatioverkosto ratkaisevampi? Poliitikoilla on tapana valita sellaista tietoa, joka tukee heidän mielipiteitään.

Informaatio on demokratian perusedellytys, ja kirjastolla on tärkeä rooli puolueettoman tiedon välittämisessä. Jos poliittinen eliitti tekee rationaaleja päätöksiä, niin miten selittyy kirjastojen saaman tuen oikullisuus? Ehkä kirjastonhoitajan pitäisi muuttua tunnustamattomasta lainsäätäjäksi tai poliittisesta uhrista teoriassa ja käytännössä sissipartisaaniksi, joka itse voi muovata ammatillista ja poliittista tulevaisuuttaan.

HOLOPAINEN, IRMA Viestinnän tutkimus ja toiminnan analyysi. - (Psykologia 3, 1980, s. 145-150)

Toiminnassaan ihminen muuttaa aineiden muotoa tarpeittensa tyydyttämiseksi. Viestinnän tutkimuksen olisi ratkaistava, mikä osuus 'viestinnäksi' kutsutulla toiminnalla on aineen muokkaamisessa tarpeita tyydyttävään muotoon, ja voidaanko 'viestinnästä' yleensä puhua itsenäisenä toimintana.

LYSANDER, PER Vargarna är lösa i barnkammaren! Barnkulturens uppkomst och undergång. - (Ord & Bild 1, 1979, s. 34-40)

Artikkeli on eräänlainen teoreettinen luonnos, yritys vetää joitakin suuria linjoja lastenkulttuurin historiaan ja hätähuuto lasten oikeuksista myytteihin, fantasiaan ja omaan kieleen, joita taloudelliset intressit lastenkulttuurin alalla pyrkivät tukahduttamaan.

STÄBER, PETER Das gesellschaftliche Informationsproblem : Diskussionsbeiträge. - (Zentralblatt für Bibliothekswesen 10, 1981, s. 452-459)

"Yhteiskunnallinen informaatioprobleema" on ihmisten välisten tehokkaampien informaatiosuhteiden luomisen ongelma, ihmisten, jotka myös ovat johtamansa ja suunnittelemansa ongelmanratkaisuprosessin osasia. Tehtävänä on selventää "informaation" käsitettä ja sen funktiota yhteiskunnassa.

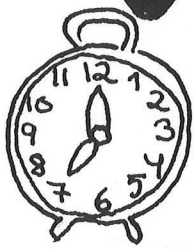
PIETILÄ, KAUKO Joukkotiedotuksen havaintomuodot. - (Psykologia 4, 1981, s. 232-239)

Artikkeli tarkastelee sosiologi R.E.Parkin tutkimusta käytännön elämän mukautumis-, kontrolli- ja manipulaatiokeinojen osuudesta "siveellisen järjestyksen" muodostumiseen ja S.Ewenin väittämää, että teollisesti organisoituneessa yhteiskunnassa se on sodan moraalitaloutta, kuluttajien vapaaehtoista käpertymistä tavaraesteettisesti kehitellyn, illusorisen kotiyhteisön, joukkotiedotuksen, linna-leiriin vihamielistä ja kaoottista maailmaa vastaan. Vaihtoehtojournalismin tärkeänä tehtävänä olisi vallitsevan mediapanoraaman havaintomuotojen ja toiminnallisen sujuvuuden hajottaminen.

ZARKOVA, L.M. Libraries and children. - (Unesco journal of information science, librarianship and archives administration 1, 1979, s. 44-50)

Neuvostoliittolaisen lastenkirjastotyön pohjalta tarkastellaan kirjastopalvelujen päämääriä, muotoja ja metodeja, lapsille sopivia informaatio- ja bibliografisia palveluja sekä tämän alan Neuvostoliittolaisen tutkimuksen pääsuuntia.

A

JAN

TA PPO L i s t a

HELMI-
KUUTA
VARTEN

Provosioivasta
kirjaluettelosta
toimitus
suosittelee
Andre Brink:
Tuokio tuulessa

Kirjastoseuran,
KPY:n ja
UDK:n
studia generalia-
sarjassa

8.3 TIETO JA
HUMANISMI
alustajana:
Tuha Marminen
Oulun yliopis-
tosta

Riittääkö tieto vai tarvitanko humanismia?

TILAISUUS YLIOPISTON LS.A IV KLO 18-20

Hanki
kirjeystävä
tai
älä mieltiä
kuka oli

MUUKALAINEN YÖSSÄ ?

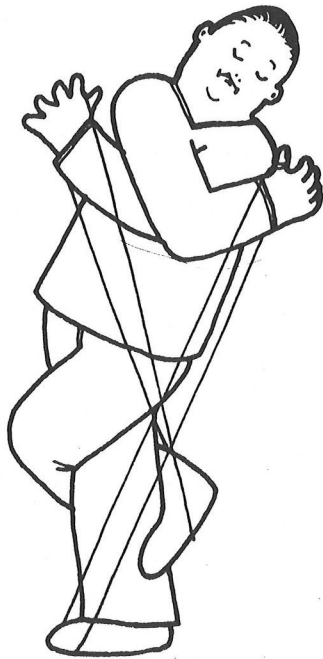
Histan korosi
kelmuvastava

Vaikka et
ehtisikään
käy katsomassa
Ylioppilasteatterin
"POMMITAJAT"
Esitykset:
11., 14., 18., 21., ja 25.
helmikuuta klo 19

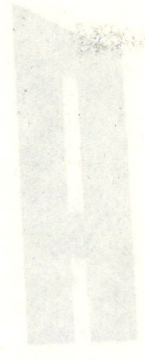
Ruumiinkulttuuria

- sopivan mittaisia
hihtolenkkejä
- rusettiiluistelu
- hyppynaruilua
- aivojen käyttöä=
varjonyrkkeilyä

Kevään odotuksen
lomassa
elokuvia
ADAMSin matineoissa
20.2
Scorsese: Sudenpesä
27.2
Tarkovski: Peili

HELMIN
KUNTA
VARTEN
TALAPOLISEN
KUNTA

Valka et
entisikään
kän katsomassa
Ylioppilasteatterin
"POMMITALAT"
Esitykset:
11, 14, 18, 21, 25, 27, 30, 31, 1952.
Belmikuuta klo 19

Provosoivasta
kirjallisuudesta
toimittus
suosittelee
André Brink!
Tuokio tunteissa

Kunniainkunnat
- sopivan mittaisia
- riittokkeja
- tuseittimistelu
- hppynarvina
- aivojen käyttöä
- vartionkieräjä

kirjastoosana,
KFN ja
LDK:n
Studio päivän
sojassa
8.3 TIEOLA
HUMANISMI
Oluustajana:
Taru Manninen
Oulun ympäri-
tosta

TILAISUUS YLIOPISTON T.S.A.Ä. klo 18-20
Pöytäkirja taito voi tarjota humanisminä

Tarkoitus: Feili
27.9
score: 2 subpezi
30.2
ADAM2:n matheosissa
glokunvia
lomassa
keväen odotuksen

MUKALAINEN YÖSSÄ
kukaan ei
ole meitä
kirjastava
tärkeä
historiallinen
muistokirja

000

444